

Професионално портфолио со референтна листа на реализирани проекти 2003 – 2019 година Локомотива – Центар за нови иницијативи во уметноста и културата

Локомотива е мала организација, но е многу активен учесник во градењето и развојот на демократскиот социо-културен простор во Македонија и регионот на поранешна Југославија. Преку нејзините активности, Локомотива има за цел да овозможи подобар пристап на граѓаните до уметничките и културни настани и проекти и да влијае на развојот и поддршката на современа и динамична уметност и култура, како поттик во развојот на демократското општество.

Локомотива е една од најпочитуваните непрофитни организации во областа на уметноста и културата во регионот на поранешна Југославија, како и во Европа. Нејзината репутација се должи на развојот и успешното спроведување на бројни проекти. Проектите во себе обединуваат активности во доменот на образование и развој на професионални капацитети, современа уметничка продукција, културно-уметничка размена и соработка, истражувања во доменот на културните политики и современите уметнички и образовни практики, организирање на дискусии и дебати, и многу повеќе. Во реализација на проектите, организацијата и дава приоритет на регионалната и меѓународната соработка. Локомотива е ко-основач на проектот - мрежата на НОМАД танцова академија, регионалната мрежа за култура – Коопертива, ЈАДРО – Асоцијацијата на независна културна сцена во Македонија и Регионалната мрежа за културен развој на Пелагонискиот плански регион. Локомотива е основач на фестивалот за современ танц и перформанс - Локомоушн. Од 2015 година, во партнерство со друштвото за едукативни и театарски работи Театар на Навигаторот Цветко го формира и ко-уравува Кино Култура – проектен простор за современи изведувачки уметности и современа култура. Од своето основање, организацијата има активна улога во развојот на локалните културни политики.

Визија

Локомотива е центар кој овозможува креативна реализација на идеи и критичко промислување, која дејствува како платформа за образование и поддршка на развојот на културата и уметноста заради остварување на прогресивни социо-културни промени во заедницата.

Мисија

Локомотива е граѓанска организација која создава нови можности за креирање, развој и делување на професионалците во полето на современата култура и уметност.

Локомотива ова го остварува преку создавање на нови модели на соработка, истражување, застапување за креирање на развојни културни политики на локално, регионално и меѓународно ниво, како и градење на потребните капацитети во заедницата.

Стратешки цели 2015-2019

- Зајакнување на капацитетите на образовните институции и професионалците во полето на културата во РМ
- Креирање на систем за едукација во поле на менаџмент во културата и уметноста и културна политика во РМ
- Креирање на системи и механизми за меѓународна соработка во полето на културата
- Создавање на нов модел на културна институција во РМ

Целни групи:

- Уметници: млади танчери и кореографи (студенти по музика и балет во средно училиште, студенти по современ танц на отсекот за балетска педагогија при Музичкиот факултет, самостојни кореографи и танчери од балканскиот регион, студенти и дипломирани театарски режисери и глумци, и.т.н), млади филмски работници и визуелни уметници (студенти и дипломци од Факултетот за Драмски уметности и независни филмации и глумци);
- Културни работници од граѓанскиот сектор, неформални уметнички асоцијации, активистички и активистички групи, маргинализирани и суб-културни групи кои го претставуваат независниот

Локомотива- Центар за нови иницијативи во уметноста и културата
Вељко Влаховиќ 20/8, 1000 Скопје
www.lokomotiva.org.mk

културен сектор и слични организации кои работат во полето на родовата сензибилизација и граѓанските права;

- Национални и локални јавни културни и образовни институции во земјата;
- Креатори на политики, носачи на одлуки на локално, национално и регионално ниво.

Основачи на Локомотива – 2003 година:

Биљана Тануровска, Искра Шукарова, Наташа Димитриевска, Љупчо Тануровски, Илчо Цветкоски.

Основачи (членови на Собрание) на Локомотива – 2016 година, согласно пререгистрација на организацијата:

Биљана Тануровска Ќулавковски, Виолета Качакова, Искра Шукарова, Наташа Димитриевска, Љупчо Тануровски, Климент Попоски, Анета Илиевска – Стефаноска и Катарина Донева.

Менаџерски тим на Локомотива во 2019 година:

Биљана Тануровска – Ќулавковски - извршен директор/програмски уредник

Виолета Качакова - проект менаџер/програмски уредник за културна политика

Елена Ристеска – проект координатор

Ѓурѓица Христовска - администратор

Останати соработници: Драгана Заревска, Александар Георгиев, Викторија Илиоска, Сабрина Железник.

Мрежи:

Локомотива е еден од иницијаторите и ко-основачи на:

- *Balkan Express Network*
- *Balkan Dance Network*
- *NOMAD Dance Academy* - <http://www.nomaddanceacademy.org/>
- ЈАДРО- Асоцијација на независната културна сцена во Македонија - <http://www.jadroasocijacija.org.mk>
- Кооператива – Регионална платформа за култура - <http://platforma-kooperativa.org/mk/about/who-we-are/>

Програми

Во рамките на програмските целини на Локомотива се реализирани бројни културни и уметнички проекти и активности: уметнички перформанси, современо-танцови и филмски продукции, предавања, дебати, презентации, работилници, конференции, едукативно - развојни проекти, истражувања итн.

Она што ги поврзува сите програми е преисчитување на продукциските модели, образовните практики, институционалните практики и општествените дискурси, моделите на здружување и партнерска соработка. Преисчитувањето и критичкото промислување овозможува развој и застапување на потребите условени од општествените промени. Сите програми имаат цел да понудат нови пристапи и модели на соработка, продукција и едукација кои допринесуваат во општествениот развој и демократско живеење.

Во своите програмски целини Локомотива развива интердисциплинарен пристап и во своите програми вклучува активности кои го поддржуваат професионалниот развој и доживотното учење преку едукација, креација и продукција, уметничка размена, дифузија, истражување, предавања, презентации, јавни дебати и вмрежување, а истиот е застапен и акцентиран со посебна намена во рамките на конкретна програмска активност.

ПРОГРАМСКИ ЦЕЛИНИ И АКТИВНОСТИ НА ЛОКОМОТИВА РЕАЛИЗИРАНИ ВО ПЕРИОДОТ 2003-2019 ГОДИНА

1. РЕФЛЕКСИИ

Програма за градење на културни политики и застапување на потребите на професионалците и заедницата

- 1.1 ДИСОНАНТНИ КО-ПРОСТОРИ - Имагинирање на нови институционални модели и практики (2016-2018)
- 1.2 КУЛТУРНИ ПРОСТОРИ ЗА АКТИВНИ ГРАЃАНИ (2017-2018)
- 1.3 ПРОЕКТ ЗА ДЕЦЕНТРАЛИЗИРАНА СОРАБОТКА помеѓу Македонија и Долна Нормандија (2007-2016)
- 1.4 Проект за проширување на мал бизнис - Развој на корпоративни производи во соработка со Пелагониските занаетчи (2014)
- 1.5 НОМАД танц академија Мрежа за застапување во доменот на независните изведувачки уметности и реализација (2012)
- 1.6 ЈАДРО – Асоцијација на независната културна сцена во Македонија, платформа за застапување на потребите на културните работници и уметници од граѓанскиот сектор (2012)
- 1.7 КООПЕРАТИВА - Регионална мрежа за култура, мрежа за застапување на потребите на независниот културен сектор од регионот на Југоисточна Европа/Балканот (2012)
- 1.8 КАКО ДА СЕ УРЕДАТ НЕШТАТА СО ОКОЛНОСТИТЕ?“ - Изведувачки уметности, мобилност, излевање и прекугранична соработка на сцените во Србија и Македонија (2012)

2. ПЛАТФОРМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛЕН РАЗВОЈ (УМЕТНОСТ И КУЛТУРА)

Програма за долгорочно учење и развој на професионалните капацитети во полето на уметноста наменета за уметниците, теоретичарите, критичарите на уметноста, социолозите и културните работници од НВО секторот и членовите на организацијата.

- 2.1 АСТ – Art, Climate, Transition (2019-2023)
- 2.2 Curating in Context (2019-2021)
- 2.3 Програма СОВРЕМЕНА КОРЕОГРАФИЈА И ТАНЦ (2019)
- 2.4 Креирање и издавање музика во дигитална средина (2019)
- 2.5 Интерактивна музичка лабораторија, Gebrüder Teichmann [Берлин] & Kanton6 Trio [Скопје] (2019)
- 2.6 Програма Современа култура и јавни политики (2019)
- 2.7 Програма УМЕТНОСТ, ПОЛИТИКА, ИНСТИТУЦИЈА ТЕЛО (2018/2019)
- 2.8 Што е (денес) кореографија? (2018)
- 2.9 Life Long Burning (2013-2018)
- 2.10 Танц, Политики, Различности и Простори (2018)
- 2.11 Co-Curating Movement – curatorial meeting (2018)
- 2.12 Европска диплома за проектен менаџмент во културата (2018)
- 2.13 Caravan Next Skopje (2018)
- 2.14 Arts Symposium (2018)
- 2.15 Follow Up Arts Symposium (2018)
- 2.16 Nomad Dance Academy Summer (2017)
- 2.17 ПЛАТФОРМА(а) за современи изведувачки уметности (2016)
- 2.18 ЛОКОМОУШН – фестивал за современ танц и перформанс (2008-2016)
- 2.19 АПАП – Европски проект за унапредување на изведувачките уметности, програма ЛИБЕРО за поддршка на продукција на современи танцови дела (2014-2015)
- 2.20 Step Africa! (2013-2014)
- 2.21 НОМАД Танц Академија/Jardin d’Europe (2008-2013)
- 2.22 Продукција на танцова претстава “Заедно против семејно насилство” во рамки на проектот Подобрување на институционалниот пристап кон семејното насилство (2011)
- 2.23 Развој на современиот танц преку различни проекти и активности (2003-2010)

2.24 Визуелни и медиумски уметности (2003-2010)

3. КИНО КУЛТУРА-проектен простор за современи изведувачки уметности и современа култура (2015-)

4. Фестивал за развој на креативните индустрии „СКОПЈЕ КРЕАТИВА 2019 – ЗЕЛЕНО СКОПЈЕ“

5. ИЗДАВАШТВО

6. ДОБИЕНИ ПРИЗНАНИЈА

* * *

1. РЕФЛЕКСИИ - ПРОГРАМАТА ЗА ГРАДЕЊЕ НА КУЛТУРНИ ПОЛИТИКИ И ЗАСТАПУВАЊЕ НА ПОТРЕБИТЕ НА ПРОФЕСИОНАЛЦИТЕ И ЗАЕДНИЦАТА

1.1 ДИСОНАНТНИ КО-ПРОСТОРИ - Имагинирање на нови институционални модели и практики

Проект реализиран од З.Г Локомотива – Центар за нови иницијативи во уметноста и културата во партнерство со Фондација Јелена Шантиќ (Србија) и Слободне Везе (Хрватска), поддржан од Балканскиот фонд за култура и уметност преку Европската културна фондација и Швајцарската агенција за развој.

Главната цел на проектот Дисонантни (Ко)Простори е да придонесе во зачувување на местата на заедничка/културна историја и да креира нови модели на јавни простори и културни институции дефинирани врз принципите на граѓанското учество, вклучување, размена/дијалог и развој на современа култура.

Проектот се имплементира во периодот септември, 2016 – февруари, 2018 година.

Реализирани активности:

- Изработени 3 студии на случај (Кино Култура во Скопје-Македонија, Пионерски град во Белград-Србија и Мотел Трогир во Трогир – Хрватска), 2016
- Развој на протокол за соработка со граѓанското општество во рамки на програмата Слободна Сцена на Кино Култура, 2017
- Реализирани 3 состаноци на партнери во Скопје, Белград и Сплит, 2017
- Реализирана работна посета во Сплит и Трогир со фокус на дисонантно архитектонско наследство од Југословенскиот модернизам, 2017
- Реализирани 3 уметнички резиденции, две во Хрватска – Трогир на уметничкиот колектив Допелгангер од Србија и македонската уметничка Наташа Неделкова, и една во Скопје – Македонија на уметникот Данило Прњат од Србија, 2017
- Реализирана меѓународна конференција на тема “Моделирање на јавни институции во културата” (<http://lokomotiva.org.mk/conference-modelling-public-spaces-in-culture-skopje-12-14-october-2017/>)
- Издавање на публикацијата „Modeling public space(s) - Rethinking Institutional Practices in Culture and Historical (Dis)continuities ”

Повеќе информации за проектот:

<http://lokomotiva.org.mk/dissonant-co-spaces/about-the-project/>

<https://www.facebook.com/dissonantCOspaces/>

<http://dissonantcospaces.blogspot.com/>

1.2 Културни простори за активни граѓани

Проектот се реализира во партнерство помеѓу Локомотива Скопје и Факултет за работи што не се учат од Битола и во соработка со Друштвото за театарски и едукативни дејности Театар на Навигаторот

Цветко, Скопје, Здружение на текстилни и кожарски работници Тивкото мнозинство Штип и Здружение за активизам, теорија и уметност Плоштад Слобода, Скопје. Проектот се имплементира во периодот од 01 мај 2017 до 31 јули 2018 и е поддржан од програмата Цивика Мобилитас.

Општа цел на проектот: Да се креираат нови модели на управување на културни простори за вклучување и интеграција на граѓанскиот сектор и жителите во локалните заедници.

Специфична цел: Да се подобрат условите за работа, соработка, (ко)управување и креирање содржини за, и од, граѓанскиот сектор преку културата и да се актуелизираат содржини и теми кои опфаќаат релевантни социо-политички прашања, меѓу кои и улогата и третманот на граѓанскиот сектор и потребата за вклученост во јавните политики

Акцијата „Културни простори за активни граѓани“ делува во насока на развој на платформа за соработка и ко-управување со јавни простори преку учество и соработка помеѓу граѓанскиот сектор, конституентите и локалната власт. Акцијата содржи развој на механизми за вклучување и (ко)управување, како и поддршка и развој на релевантни социо-политички содржини од полето на културата. Исто така, овозможи услови за продукција и видливост на нови современи културни содржини од актери од граѓанскиот сектор, кои одговорно се бават со релевантни социо-културни и политички прашања. Оваа акција е базирана на здружување на искуства и знаење кои ќе се мултиплицираат и развијат, а ќе придонесат кон развој на модели за раководење со простори каде ќе се афирмира јавното, слободната граѓанска мисла и делување. Просторите во фокусот на оваа акција се: Кино Култура – Скопје, Железничка зграда – Скопје, Офицерски дом – Битола и КУЦ Текстил Штип.

Активности реализирани во рамки на проектот:

- Меѓународна конференција "Modelling Public Space(s) in Culture". Целта на конференцијата беше да понуди теориски перспективи и рефлексija за употребата и развојот на "јавниот простор" како физичка локација која создава социјални врски и „јавна сфера" како збирка на атрибути кои придонесуваат за формирање на јавниот дискурс. Конференцијата опфати серија на предавања, презентации и дискусии со директна вклученост на 40 домашни и интернационални учесници (Кино Култура - простор за современи изведувачки уметности и современа култура, 12 - 14 октомври 2017 година), заедничка активност со проектот Дисонантни ко-простори
- Издавање на публикацијата Публикацијата „Rethinking Institutional Practices in Culture and Historical (Dis)continuities ” која продолжува да истражува и рефлектира во полето на модели на јавни простори во културата и контекстот во кој тие се создаваат. Публикацијата содржи шеснаесет текстови, и три студии на случај за просторите: Кино Култура - Македонија, Пионерски град - Србија и Мотел Тогир - Хрватска. Авторите на текстови се од поранешна Југославија, Европа и пошироко, од различни професионални сфери - социолози, научници, академици, културни работници, независни истражувачи, експерти за културна политика, теоретичари за уметност и култура, уметници, активисти, менаџери во културата итн. Публикацијата беше објавена во месец мај 2018 година и промовирана со јавна презентација проследена со отворена дискусија во Кино Култура. (Промоција на публикацијата, Кино Култура - простор за современи изведувачки уметности и современа култура, 10 мај 2018 година), заедничка активност со проектот Дисонантни ко-простори
- Континуирани средби на Советодавното тело и работна група на Слободна Сцена на Кино Култура составени од претставници од граѓанското општество активни во полето на културата, уметноста, младите, човековите и работнички права, за изработка на „Протокол за соработка со граѓанското општество во рамките на програмската линија Слободна Сцена" (Кино Култура - простор за современи изведувачки уметности и современа култура 2017, 2018 година)
- Активности од/за граѓанскиот сектор реализирани во Кино Култура-Слободна сцена. Реализирани околу 70 соработки од различен карактер: театарски претстави, образовни, резиденцијални и продукциски активности во областа на современиот танц и перформанс, книжевни фестивали и промоции, концерти, конференции, дебати, уметнички истражувања, промоции, публикации, филмски фестивали, програми за деца и лица со посебни потреби, програми за актуализација на

родовите и ЛГБТ прашања преку културно-уметничка пракса итн. (Кино Култура - простор за современи изведувачки уметности и современа култура 2017, 2018 година)

- Долгорочно планирање и одржливост на проектот со фокус на долгорочен развој на моделот за Кино Култура, модерирана работна средба со учество на партнери и соработници на проектот, Локомотива, ФРУ, Театар на Навигаторот Цветко (Битола, хотел Театар, 14 и 15 април 2018)
- Континуирани средби на работна група за Офицерски дом која работеше на истражување за состојбата околу припадноста на Офицерски дом во Битола, препораки за просторот и негово користење и предлог јавна акција во рамки на АКТО фестивалот во 2017 година. Членови на работна група: претставници на Локомотива, ФРУ, Плоштад слобода, НУ Музеј и завод Битола, општина Битола и граѓанска иницијатива „ Битола не е на продажба“ (Кино Култура - простор за современи изведувачки уметности и современа култура 2017 година)
- Јавна акција за зачувување на Офицерски дом во Битола, Јавна дискусија на тема „Каков Офицерски дом ни треба?“ како дел од АКТО фестивал за современи уметности во Битола. На дискусијата земаа учество актуелниот Министер за култура, експерт гостин од Хрватска, пратениците во Собранието на Република Македонија и членови на Комисијата за култура, членови на советот за култура на општина Битола, експерти за културно наследство, членови на независна културна сцена од Битола, Скопје, Тетово, Струга и, се разбира, граѓани на Битола заинтересирани за ова прашање. (2 септември 2017 година, паркот на Офицерски дом Битола)
- Презентација на студија на добар случај - Мотел Трогир од Наташа Бодрожиќ, организацијата Слободна Везе од Загреб. Презентацијата е реализирана во рамки на дискусија на тема „Каков Офицерски дом ни треба?“ како дел од АКТО фестивал за современи уметности во Битола (2 септември 2017 година, паркот на Офицерски дом Битола)
- Работилница за изработка на лична карта на Железничка зграда, водена од архитект (Дејан Ивановски) во соработка со партнерите и соработници на проектот ФРУ, Локомотива и Плоштад Слобода и со учество на членови на Куќен Совет на зградата. (15 јули 2017 година, Киното во Железничка зграда Скопје)
- Изработка на план за употреба на просторот на Железничка зграда. Првиот дел од оваа активност се реализира во 2017 година преку остварување на континуирани средби со членови на Куќниот Совет на Железничка зграда Скопје (Киното во Железничка зграда Скопје, 2017 година)
- Перформативно-истражувачки проект „Кога зградите би зборувале“ реализиран во партнерство со општина Центар во рамки на кој се продуцира интерактивен перформанс и уметничка програма реализирана во Железничка зграда Скопје. (Железничка зграда Скопје, 1 и 2 октомври 2017 година)
- Изработка на план за употреба на просторот на Железничка зграда. Вториот дел од оваа активност се реализира во 2018 година преку 1/Распишување на студентски конкурс во месец мај 2018 за изработка на идејно решение за нов внатрешен просторен концепт (dream space) на постоечкото кино во Железничка зграда во центарот на Скопје и 2/Реализација на јавен настан "Активно кино за заедницата" кој се состоеше од: Изложба на идејните решенија – предлог проекти од млади архитекти кои се пријавија на студентскиот конкурс, Доделување на сертификати на сите учесници на конкурсот и награди на 3-те најдобри решенија и дискусија на тема План на употреба на Железничка зграда со присуство на градоначалникот на општина Центар и повеќе соработници од граѓанскиот сектор (Киното во Железничка зграда Скопје, мај, јуни 2018 година)
- Партнерски состанок на Локомотива и ФРУ за евалуација на реализираните активности во 2017, утврдување на детален план на имплементација на активностите во рамки на проектот во 2018 година, и остварена работна средба со соработникот Гласен Текстилец за планирање на активностите поврзани со КУЦ Текстил во 2018 година (хотел Оаза, КУЦ Текстил, Штип, 12-14 март 2018 година)
- Развој на Стратешки план за КУЦ Текстил преку модерирана работа со поканет експерт - Иван Торомановски и членовите на Гласен Текстилец (КУЦ Текстил, Штип, мај, јуни 2018 година)

- Предавање на Chiara Vonfiglioli (Италија) на тема “Црвени конци: Структура на чувство на текстилните работници по Југославија” и претставување на стратешкиот план изработен за КУЦ ТЕКСТИЛ (КУЦ Текстил, Штип, 7 јули 2018 година)
- Издавање на публикацијата – “Културни простори за активни граѓани – кратко четиво за неколку јавни простори во културата во Македонија”

Повеќе информации за проектот:

<https://kulturniprostorizaaktivnigragjani.blogspot.com/>

1.3 Програма за децентрализирана соработка помеѓу регионот Долна Нормандија од Франција и Република Македонија – проектна целина за Културни политики (<http://www.bn-mk.org/>)

Децентрализираната соработка помеѓу Регионот Долна Нормандија (Франција) и Република Македонија започна во 2007 година. Програмата е поддржана од регионот Долна Нормандија, Министерството за надворешни работи на Франција и Асоцијацијата на Агенции за локална демократија (АЛДА). Во периодот 2007 – 2013 Локомотива е македонски партнер на програмата, одговорен за културни политики и културна размена. Партнер од француска страна е администрацијата на областа на заливот Мон сент Мишел. Од 2013 година Локомотива е главен координатор на програмата за уметничка рамена помеѓу уметници од Долна Нормандија и Македонија, а од 2014 година го имплементира проектот „Културата во улога на територијален развој и социјална кохезија - Музеј на женски приказни“ реисчитување на улогата на жената во историјата на првата половина на 20-тиот век во Пелагонија.

Активности реализирани во периодот 2008 – 2016:

- *Професионална до-едукација:*
  - преку организација на тематски работилници за претставници на општините, културните институции и граѓанскиот сектор од Пелагонискиот регион во 2011, 2012 и 2013 година кои опфатија: стратешко планирање и раководење со проекти, финансирање во културата, вмрежување и културата во улога на развој на туризмот.
  - преку организирање на професионални стажеви во Долна Нормандија на советникот за култура од општина Охрид во градот Каен, Долна Нормандија и вработени во националните театри во Скопје и Велес и Кинотека на Македонија во сродни институции од Долна Нормандија.
- *Изработка на Стратегија за регионален развој на културата во Пелагонија*
Врз база на аплицираната методологија на истражување спроводна во периодот 2011-2012 година во соработка со секторите за култура од општините во регионот и институционалниот и граѓански културен сектор се изработи Стратегија за регионален развој на културата во Пелагонија со акционен план за периодот 2013-2016 година, како прв стратешки документ од ваков вид во земјата.
- *Креирање на регионална мрежа за култура во Пелагонија*
- *Креирање платформи* за взаемно информирање и размена на искуства и знаење за децентрализација во културата во Долна Нормандија и Македонија
  - преку организирање на две билатерални конференции за локални и регионални културни политики, една во Скопје во 2009 г. и една во Каен во 2010 г.
  - преку организирање на работни посети на општински администрации и културни институции во повеќе градови на Долна Нормандија за претставници на културниот сектор во општините и претставници на културни институции и граѓански организации од Пелагонија (2011-2014).
- *Уметнички копродукции и уметничка размена* помеѓу културни институции и организации од двете територии
  - изведувачки уметности:*
    - 2008, светска премиера на претставата *Express2Temps* во продукција на Националниот кореографски центар од Каен, регион Долна Нормандија во МНТ, Скопје;
    - 2013, резиденција на изведувачката група *For want of a better* и нејзино претставување на Локомоушн – фестивал за современ танц и перформанс;

- 2015, реализација на проектот „Пишување и режија, денес“ – фестивал на современи дела, 18то издание посветено на македонската драматургија. Партнерски проект на Локомотива, Скопје, МНТ и Панта театар од Каен, регион Долна Нормандија. Резултати: директна соработка помеѓу француски и македонски драмски автори, режисери (Гиј Деламот, Сабин Ревие, Дејан Дуковски, Срѓан Јаниќијевиќ, Нела Витошевиќ, Горјан Милошевиќ и Мартин Кочовски) и француски и македонски актери; меѓусебно запознавање и промоција на современата француска и македонска драма, превод на три современи македонски драми на француски јазик и нивно поставување пред француска публика („Утерус“ на Дејан Дуковски, „Шехерезада“ на Срѓан Јаниќијевиќ и „Човекот кој не знаеше да каже НЕ!“ на Горјан Милошевиќ) и превод на една современа француска драма на македонски јазик и нејзино поставување пред македонска публика („Пардон“ на Сабин Ревие)
визуелни уметности:
- 2009, изложба на реномираниот француски фотограф *Tristan Jean Valles* во Музеј на град Скопје;
- 2013/2014 координирање на резиденцијален престој на француските уметници *Fleur Helluin* и *Alexis Debeuf* во Македонија
- 2015, организирање и реализација на резиденција на македонскиот визуелен уметник, Иван Ивановски во уметничката асоцијација *Zangles* во градот Флер, Долна Нормандија
- 2016, организирање и реализација на резиденција на македонскиот визуелен уметник, Ана Лазаревска во уметничката асоцијација *Zangles* во градот Флер, Долна Нормандија
- „Културата во улога на територијален развој и социјална кохезија - Музеј на женски приказни“ (2014-2016)

Музеј на женски приказни произлезе од идејата да се истражи, согледа и (ре)афирмира улогата на жената во општествено-политичкиот, социјалниот и семејниот контекст преку исчитување на културните значења, симболи, асоцијации, задскриени зад историските факти, од првата половина на 20-тиот век во Битола, Прилеп и Крушево со околицата на Пелагонискиот регион. За таа цел во 2014/15 година се спроведе истражување. Методологијата на истражувањето, собирање информации од различни референтни извори: книги, есеи и научни и историски текстови; сеќавања, мемоари и реминисценции од архивите во градовите и фото-архивите; интервјуа; веќе направени студии, извештаи и истражувања; јавни дискусии – проследени со филмски проекции во Битола, Прилеп и Демир Хисар, во кои земаа учество Ѓорѓи Пулевски, Сенка Анастасова и Ирена Цветковиќ. Резултатите од истражувањето се артикулираа во аудио-визуелна изложба, проследена со дискусии и публикација. Изложбата се постави во три града: Битола, НУ Заводи и Музеј (15-29 септември 2015), Прилеп, НУ ЦК Марко Цепенков (01-13 октомври 2015) и Крушево, НУ Историски музеј - Уметничка галерија „Никола Мартиноски“ (15-30 октомври 2015) и беше проследена со разговори во кои земаа учество: Александар Литовски, Ѓорѓи Пулевски, Љупчо Печијарески, Рубин Белчески, Зоран Богески и ко-авторките на проектот: Искра Гешоска, Христина Ивановска, Виолета Качакова и Биљана Тануровска-Ќулавковски.

Во мај, 2017 година излезе публикација, збирка на текстови поврзана со темата на проектот од авторите: Рубинчо Белчески, Анастас Вангели, Искра Гешоска, Христина Ивановска, Илина Јакимовска, Горан Јанев, Виолета Качакова, Александар Литовски, Елена Марчевска, Билјана Тануровска-Ќулавковски.

- *Соработка во полето на занаетството и применетата уметност*

Во 2016 година, Локомотива организираше работна посета на Catherine PLOUX – директорка за економски и територијални прашања на Комората на трговија и артизанство од областа Кавадо-Орн, Нормандија. Оваа посета има за цел остварување директни контакти и средби помеѓу сродни и секторски институции од Македонија и Долна Нормандија, за да се разменат информации и согледаат можности за развој на идна соработка и заеднички проекти од интерес за двете институции.

Преку оваа посета се остварија официјални средби и размени со: град Скопје, Француски Институт, МАТА - Македонска артизанска трговска асоцијација, Министерство за култура и Комора на занаетчиите на град Скопје.

1.4 Проект за проширување на мал бизнис - Развој на корпоративни производи во соработка со Пелагониските занаетчи (2014)

Со цел да се поддржи локалната економија, занаетчиите и малите бизниси во 2014 година Карана Корпорацијата, со поддршка на УСАИД го развива Проект за проширување на малите бизниси. Партнери во развој на концепт и имплементација на проектот се Локомотива и Центарот за регионален развој Пелагонија. Тие заедно работеа на развој на корпоративни и брендираны производи/подароци направени од занаетчиите од Пелагонискиот регион, кои ќе се користат за промотивни цели на деловниот сектор - компании од Прилеп. Проектот беше имплементиран помеѓу февруари и јуни 2014 година.

Покрај помошта во секторот за мали бизниси преку креирање на можност за дополнителен работен ангажман, преку проектот се поддржа и регионалниот развој во Македонија согласно процесот на Децентрализација и подобар економски развој на регионално ниво како дел од процесот на пристапување кон ЕУ.

Во рамките на проектот, занаетчиите од Пелагонија работеа на развој на два вида производи:

1 / Корпоративни производи - подароци наменети за соработници, деловни партнери и клиенти на избраните

компани со ексклузивен и уникатен карактер и 2 / Брендираны производи за широка потрошувачка - подарок или сувенир наменет за широк опсег на употреба (потрошувачи).

Важен аспект на целиот процес е тоа што македонскиот занаетчија (од општина Прилеп и поширокиот пелагониски регион) произведоа ваков вид производи, додека како репро материјали се користеа материјали од микро и мали производни компании од Пелагонија кои работат со текстил, метал, мермер, дрво, итн. Проектот создаде мрежата меѓу различни креативни и производствени капацитети кои постојат во Македонија, со што се стимулираа домашните бизниси и се промовира работата на малите претприемачи-занаетчи, како и работата на микро и малите компании од Пелагонија.

1.5 НОМАД танц академија - Мрежа за застапување во доменот на независните изведувачки уметности (2012)

Оваа проектна активност Локомотива заедно со партнерите од Номад танц академија ја развива во 2012г. Проектот е поддржан од Швајцарската програма за култура на Западен Балкан и ФООМ. И покрај тоа што станува збор за едногодишен проект дел од активностите продолжуваат во 2013г. – дистрибуција на резултатите од 2012, финализација и презентации на *Experiance Vox* (искуствени алатки) за застапување.

НОМАД Танц Академија (НТА), после 7 години работа во полето на едукацијата, продукцијата и структурно вмрежување како и креирање на силен импулс за развој во уметничкото поле, во 2012 година се посвети на застапување. Причината за тоа е непостоењето на простор за одржлив раст, развој, дури и за обезбедување на постоечките позиции, без да се оствари поактивна соработка со јавните институции во регионот. НТА, современиот танц и перформанс, но и целото поле на современата култура и уметност имаат итна потреба за активирање на постоечките уметнички и структурни извори, и за креирање на нови, постабилни услови за работа, за едукација, истражување, продукција и соработка во регионот. Оттаму, *главната цел* на развојот на НТА мрежата и како застапувачка платформа беше да се обезбеди поголем партиципативен пристап во развојот на политиките, видливост и интернационална промоција на изведувачките уметности од Балканот. Специфични цели и промени кои мрежата тежнее да ги постигне преку овој процес се: јакнење на капацитетите на националните и регионалните членови и партнери на мрежата за иновативно застапување преку јавни настани, истражување и развој на сет со алатки за застапување; зајакнување на надлежностите и релевантноста на Номад танц академија мрежата во процесите на креирање на политики на национално, регионално и интернационално ниво; и подигнување на видливоста на Номад танц академија мрежата.

Процесот на застапување е комплексен и бара соодветни знаења и искуства. Со оглед на недоволните искуства за застапување помеѓу членовите на НТА, како и пошироката заедница за современи изведувачки уметности, проектот опфати повеќе развојни фази, преку реализација на континуирани активности насочени кон развој на: човечки капацитети за застапување, алатки за застапување, инструменти за пренос на стекнатите искуства и организирање на регионален настан од застапувачки карактер.

Спроведени активности:

- *Состанок на членовите и партнерите на НТА (Скопје, 27-29 јануари 2012)*

Состанокот имаше за цел понатамошно развивање и усвојување на стратешките одлуки за развој на мрежата, како и за заедничко планирање на застапувачки активности кои ќе се преземаат во текот на 2012 година. На состанокот земаа учество 16 членови на мрежата од Македонија, Словенија, Хрватска, Србија, Бугарија и Германија.

- *Ширење на мрежата и планирање на активностите што следат (јануари-април 2012)*

По состанокот во јануари, следеше координација со експерти за застапување и комуникација со новите партнери кои беа поканети да се вклучат во мрежата. Новите организации-партнери кои се приклучија на мрежата (од Албанија, Романија, Унгарија, Австрија, Германија, Шведска, Белгија и Швајцарија) беа поканете да земат учество на работна сесија во Кањижа, Србија. Еден од водечките експерти за застапување во културата, г-ѓа Илона Киш (*Culture Action Europe*- www.cultureactioneurope.org/), беше ангажирана да им помогне на членовите на мрежата во подготовка и реализација на програмата за обука, тренинг и следење на процесите поврзани со развој на стратешките насоки за застапување и структурирање на заеднички пораки на мрежата на НТА.

- *Работилница за застапување (Кањижа, Србија, 21-25 април 2012)*

Партнери од Унгарија, Австрија, Бугарија, Албанија, Германија, Србија, Македонија, Босна и Херцеговина, Хрватска и Словенија, се собраа заедно да учествуваат на работната сесија со цел да придонесат со своите гласови, знаење и искуства за развој на програмата за застапување во современите изведувачки уметности. За време на оваа работна сесија учесниците ги разменија искуствата поврзани со специфичните локални политички и културни контексти и третманот на современите изведувачки уметности во нив, и ги анализираа и оценија потребите за понатамошно дејствување. Се дискутираше и за можностите и моделите за подобрување на регионалната соработка, размена, заедничко програмирање и подвижност (во рамките на една регионална културна политика). Резултатот од оваа работна сесија беше креирање на акционен план за следните месеци (мај-ноември 2012 година) и сценарио на јавниот настан од застапувачки карактер планиран за ноември 2012 година, во Скопје.

- *Активности спроведени во периодот мај – октомври 2012 година*

Во периодот што следеше се формираше тим кој ќе работи на истражување и анализа на современите изведувачки уметности во доменот на постоечките културни политики, во кои ќе се даде посебен осврт кон образованието во современите изведувачки уметности, регионалната и интерсекторска соработка. На база на спроведените истражувања до крајот на септември се изготвија анализи на 8 земји: Македонија, Албанија, Бугарија, Србија, Унгарија, Хрватска, Босна и Херцеговина и Словенија кои беа искористени за публикацијата: *THE PRESENT: NOMAD DANCE ACADEMY 2011/2012*. Истражувањата можете да ги погледнете на <http://www.nomaddanceacademy.org/>.

Во овој период се финализираа пораките кои НТА ги испраќа до креаторите на културните политики, се направи средба со претставниците на Генералниот директорат за култура и образование на ЕУ во Брисел, и се формираше тим кој работеше на развој на програмата на јавниот настан од застапувачки карактер.

- *Номад Танц Застапува, регионален настан од јавен карактер, 8 и 9 ноември 2012, Скопје, Младински културен центар*

На 8 и 9 ноември Локомотива го организираше настанот Номад Танц Застапува (*Nomad Dance Advocates*) во Скопје, како дел од активностите на платформата НОМАД Танц Академија (НТА).

На настанот присуствуваа уметници, студенти, културни менаџери, критичари, креатори на културни политики, администратори, претставници од јавни институции од Балканскиот Регион и пошироко, вкупно 66 учесници. Целта на настанот-состанокот беше да се создаде регионална застапувачка платформа за независниот современ танц и перформанс, а Номад танц академија да се употреби како почетна платформа - мрежа која ги нуди своите ресурси за развој.

Барањата кои беа претставени пред креаторите на културните политики од Балканскиот регион од страна на мрежата беа:

- Обезбеден и перманентен простор за работа.
- Структурни грантови за организации кои имаат долгорочни и развојни проекти, грантови кои не мораат да бидат големи, но перманентни.
- Резиденции за регионална и интернационални уметници и експерти како и за локални уметници кои ги напуштиле нашите земји
- Грантови за мобилност, одвоени од проектните грантови
- Грантови за развојни програми: развој на публика, работа со заедницата, истражување и издаваштво.
- Советот на Министерствата за култура на Југоисточна Европа да го земе во предвид во Номад и другите иницијативи и мрежи, нивните резултати и модели на соработка и да ги поддржи како и да им даде видливост.
- Дијалог и партнерство во проекти, иницијативи и процеси на креирање на културни политики
- Грантови за регионална соработка

Застапувачки пораки наменети за креаторите на културните политики беа следните:

// Современиот танц е еден од најдинамичните и најпривлечни форми на уметност на Балканот и придонесува за препознавањето на балканските современи изведувачки уметности низ целиот свет. Поради отсуство на основни услови и долгорочна поддршка, постои ризик да ги изгубиме најталентираните уметници за сметка на земји кои нудат многу подобри можности.

Потребно ни е партнерството со вас за одржување на динамиката во секторот и за да успееме да го направиме овој регион лидер на европската сцена.

// Ние, како балканска платформа, ве повикуваме да ја поддржите културната соработка и размена на Балканот преку зголемување на поддршката на проекти од полето на современиот танц во вашите локални, регионални и национални буџети. На овој начин ние сите ќе придонесеме за зајакнување на демократските, партиципативните и отворените општества во нашиот заеднички регион и ќе инвестираме во долготраен развој на нашиот општествен и културен капитал.

Важен комуникациски елемент беше поставката или методот според кој беше организиран самиот настан, кој беше формулиран како контра-конференција, односно како настан кој ќе создаде простор за поинаква и неформална-формална комуникација, за разлика од конференциите кои се прифатени како еден од главните модели на комуницирање во јавноста.

Настанот се отвори со кратко и формално обраќање на Амбасадор на Европската Унија во Р. Македонија г-дин Аиво Орав и дел од тимот на Номад Танц Академија – Биљана Тануровска Кулавковски, Маријана Цветковиќ Марковиќ, Дејан Срхој и Гизела Мулер.

Настанот подразбираше креирање на еден отворен, слободен простор за дискусија и взаемно информирање/споделување на професионалните искуства помеѓу претставниците на уметничкиот независен сектор и креаторите на културни политики. Воспоставените формати на комуникација како серија на кратки перформанси и презентации, работа во групи, отворени дискусии..., имаа за цел: да направат анализа на тековната состојба во доменот на современите изведувачки уметности на локално ниво во секоја од земјите партнери на мрежата, како и во земјите од кои имаше претставници (на пр. Франција и Француското министерство за култура и комуникација); да овозможат дискусија за потребите и недостатоците присутни во поголемиот број на земјите од Балканскиот регион; претставување на

одредени механизми за развој на оваа уметничка дисциплина во земјите во кои постојат; анализа на можните модели на воспоставување континуирана комуникација помеѓу креаторите на културни политики и независниот сектор и вклучување на независниот сектор со своите професионални искуства како значајна засегната страна во процесите на креирање на локални културни политики, и заедничко промислување на можна регионална стратегија за развој на современите изведувачки уметности.

Заклучоци/Препораки:

На последната сесија се предложија идеи од кои ќе се формираат најјургентни стратегии и тактики на НОМАД танц академија и тоа во следните правци:

Застапување:

Да се продолжи со јавно застапување, со активности на регионално и национално нови, да се искористи импулсот и знаењето генериран од овој проект и да се работи на следните насоки. Тоа ќе вклучи меѓу другите акции: синхронизирани кампањи и активности кон локалните и националните власти со цел да се даде можност да работат заедно; да се создаде онлајн платформа базирана на МАПАПП (MAPAPP) визијата; да се реплицира идејата на Министерство за движење како алатка за подигање на видливост; да се дознае кои се потенцијалните застапувачи на идеите и да мобилизираат; да се зборува со претставниците на локалните власти во секоја идна прилика; да се создаде „лифт пичинг“ (*elevator pitching*) 1 мин. „Зошто треба да работиме заедно на регионално ниво за современиот танц?“; да се подобрат комуникациските вештини.

Финансирање:

Потребно е да се формира (формулира) предлог за јасен и едноставен систем на ко-финансирање на регионално ниво, како и долгорочно планирање.

Едукација на јавната администрација:

Инертноста и недостатокот на едукација на јавните администратори кои се вработени во културата и уметноста е дијагностициран како главен проблем. Потребно е да се развие едукативен програм за администратори и културни работилници.

Културно контактни точки:

ККТ канцелариите во регионот постојат како добар модел на соработка. Да се искористи оваа мрежа, како можен застапувач пред Брисел во некои прилики.

НТА Едукативен програм:

Едукативниот програм е препознаен како еден од најиновативните модели во регионот, можеби и во Европа. Потребно е да се искористи погонот за развој на овој програм како посебен од институционалните формални едукативни системи.

***

Како главен заклучок, едногласно сите учесници се изјаснија дека овој настан постигна исклучително високо ниво на комуникација и највисоко ниво на програмско уредување и организација, кои претставуваат база за развој на понатамошни активности кои ќе овозможат подобро структурирана регионална соработка.

1.6 ЈАДРО – асоцијација на независната културна (2012)

Локомотива е еден од иницијаторите и основачите на ЈАДРО – асоцијација на независната културна сцена. Станува збор за непрофитна, инклузивна, партиципативна и застапувачка платформа која се стреми да го зајакне независниот културен сектор и неговото влијание врз креирањето и практикувањето на културните политики, со цел да ги поттикне процесите на демократизација во културата и пошироко, во општеството и во граѓанскиот сектор. Два од членовите на Локомотива беа вклучени во работата на мрежата: Биљана Тануровска Кулаковски е во управниот одбор, а Виолета Качакова во надзорниот одбор (2012 – 2016).

1.7 КООПЕРАТИВА- Регионална мрежа за застапување на потребите на независниот културен сектор од регионот на Балканот (2012)

Локомотива е еден од основачите на регионалната мрежа Кооператива-регионална мрежа за култура со седиште во Загреб.

Мисијата на оваа мрежа е да создаде долгорочна и одржлива рамка за соработка и развој на независните културни организации во регионот на Југоисточна –Европа/Балкан.

Визијата е да ги збогатува и негува современите и новите уметнички практики, динамичниот и влијателниот критички-јавен-дијалог и ефикасните иновативни организациски модели на културниот сектор во регионот на Југоисточна Европа/Балкан. Кооператива се формираше во 2012 г. и ги воспоставува рамките на своето делување. Таа е уникатен пример за солидарност, и соработка во овој регион.

Специфичните насоки кои ја конституираат уникатноста на овој проект и вредностите на Кооператива се: не-централизирано програмско уредување со партиципативен начин на одлучување, интензивна соработка преку „peer-to-peer“ - проект базирана соработка и размена, отворена структура на организација која овозможува еднаквост во пристапот и само-регулација; програмска, организациска и политичка независност; трансрегионален опсег и разноликост на организации и содржини.

1.8 “Како да се уредат нештата со околноста?”¹ - Изведувачки уметности, мобилност, излевање и прекугранична соработка на сцените во Србија и Македонија (2012)

Во Скопје, на 16 јуни 2012 година се одржа конференција на тема: Како да се уредат нештата со околноста? Конференцијата беше дел од проектот кој се занимава со анализирање на проблемите и условите на сцената на изведувачките уметности во две поранешни југословенски републики (Србија и Македонија) во чии рамки ќе се организираат два последователни настани.

Тој се занимава со културната политика и нејзините ефекти на работните услови, потреби, постоечки потенцијали, структури на финансирање, како и нејзиниот ефект на (присилната или доброволна) мобилност на изведувачките уметници, и vice versa, со ефектот на овој специфичен тип на (присилна) мобилност на локалната сцена. Конференцијата во Скопје обедини учесници – доктори по театрологија, филозофски и културолошки науки, магистри по менаџмент во култура и културни политики, кореографи, танчери, програмски уредници на едукативни програми за современ танц, театарски продуценти и режисери од Македонија, Србија и Германија. Повеќе за програмата, говорниците и темите може да најдете на http://www.lokomotiva.org.mk/materijali_2012/Html_2012/HowToDo.html

Целта на конференцијата беше да се анализира социо-политичката состојба, условите и потребите во полето на современите изведувачки уметности во Македонија како и културната политика која во моментот е ориентирана кон ад хок решенија, конзервативното и конвенционалното толкување, формулирање и градење на изведувачките уметности, на театарот и танцот. Исто така целта беше да се отворат прашањата околу транспарентноста во донесување на одлуки и градење на културна политика, која треба да се гради заедно со сите актери од секторот а не со одредени субјекти и не систематски.

Заклучоците од конференцијата може да ги најдете на http://www.lokomotiva.org.mk/Archive/Archive_2012.html, кои беа доставени и до Министерството за култура на Р. Македонија.

Целокупниот проект беше развиен и организиран од Пер.Арт и Хана Маркварт во Нови Сад, Гете Институт-Белград, Локомотива-Скопје и Ксенија Чочкова во Скопје.

---

¹ Името на конференцијата е извадено како референца на името на книга од Џ.Л.Остин – “Како да се уредат нештата со зборови?” (оригинален наслов – “How to do things with words?”)

2 ПЛАТФОРМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛЕН РАЗВОЈ (УМЕТНОСТ и КУЛТУРА)

2.1 АКТ: Art, Climate, Transition (2019-2023)

Во 2019 година Локомотива започнува нов европскиот проект - АКТ: Art, Climate, Transition поддржан од програмата Кративна Европа кој ќе се реализира во периодот од 2019 до 2023 година. Главната цел на овој проект е зголемување на свеста за влијанието на климатските промени, масовното истребување и губењето на биолошката разновидност. Проектот се реализира во партнерство на десет организации од Европа: Арт Админ, Лондон - Велика Британија, Бункер, Љубљана - Словенија, Културвест, Лисабон - Португалија, ЦЕАЛ, Париз - Франција, Домино, Загреб - Хрватска, Театар Кааи, Брисел - Белгија, Кампнагел, Хамбург - Германија, НТИЛ, Рига - Латвија, Театар Ротердам, Ротердам - Холандија, Локомотива - Скопје.

АКТ го задржува својот фокус во полето на уметноста, екологијата и климатските промени, но исто така се фокусира на поврзаноста на нееднаквоста со климатската правда и урбаните екологии. Европа како централна точка на проектот е место на зголемување на популистичките и националистичките тенденции, намалување на еластичноста на граѓанските системи и политичкото расудување. За само неколку години од договорите во врска со COP21 во Париз, свеста и итноста за климатските проблеми јасно се согледува иако премалку и предочна се делува на истите прашања. Како проект на соработка помеѓу десет европски културни организации, АКТ делува во поле во кое ги поврзува уметноста со она што денес го гледаме како најитна агенда: дејствувај, кон праведна транзиција.

На 04 и 05 ноември 2019 година во Кино Култура, во организација на Локомотива се организираш првата средба на партнерите на проектот. Овој дводневен состанок беше посветен на претставување на партнерите, проектите активности, дефинирање на активностите кои следат, посебно оние кои треба да се реализираат во 2020, развој на платформа за комуникација и промоција и давање насоки за начините на администрирање на проектот.

За партнерите на проектот, со цел запознавање со локалната современа уметничка продукција, Локомотива во Кино Култура организираше претставување на два перформанса: „MOONLIGHT“ од Александар Георгиев и Дарио Барето Дамас (4.11.2019) и „Оваа зграда зборува навистина“ во продукција на Музеј на град Скопје, и Факултет за работи што не се учат / ФР~У.

2.2 Курирање во контекст (2019-2021)

Во ноември 2019 Локомотива започна нова европска соработка во полето на современите изведувачки уметности посветено на темата курирање и развој на различни едукативни програми аплицирана преку проектот „Курирање во контекст“ кој ќе се реализира во период од 3 години (2019-2021) со поддршка во рамки на програмата Erasmus+. Проектот има цел да создаде програми за понатамошно формално и неформално образование на културните работници и граѓаните преку стратегии добиени од изведувачките уметност и кураторските практики. Партнери на проектот се Локомотива, Скопје, Tanzfabrik Берлин, Универзитетот DOCH Stockholm и Академија за драмски уметности (АДА) при Универзитетот во Загреб.

Од 17 до 21 ноември, Локомотива организираше две активности кои го одбележаа почетокот на проектот.

Првите два дена се реализира состанок на стратешката група на проектот или првиот Kick Off / Transnational Reject Meeting. Целта на овој состанок беше запознавање со партнерите на проектот, активностите на проектот, начинот на негово раководење, лицата кои ќе бидат вклучени во менаџерскиот и програмски дел и планирање на активности и буџет за 2019 година.

Следните три дена се реализираше активността Learning Teaching Training која опфати серија на дискусии, предавања, размена на материјали, и план на имплементација на програмата поврзана со развој на силабус за високо образование и образовна програма за летни школи кои ќе се имплементираат како дел од активностите на проектот. Поточно се работење на „Интензивни програми за наставни кадри“ со

фокус на кураторски практики во врска со нови, иновативни методи на учење, организација и управување. Оваа активност покрај партнерите на проектот вклучи и поканети експерти, куратори и уметници од нивите локални контексти како соработници на развој на програмата.

2.3 Програма СОВРЕМЕНА КОРЕОГРАФИЈА И ТАНЦ (2019)

Значењата на термините СОВРЕМЕНА КОРЕОГРАФИЈА И ТАНЦ во македонскиот контекст се поврзуваат со континуираните дебати, односно дискусии, преиспитувања и дилеми. Локомотива разви програма со истиот наслов како дел од активностите во Кино Култура, со цел да даде придонес во таа дебата. Оваа програма преку која со одредени постапки, како истражувања, резиденции, дискусии, продукции и соработки со наши и странски автори, има цел да креира поле каде ќе се овозможи развој на дискурс и исчитување на она што во нашиот контекст го нарекуваме современа кореографија и танц.

Според теоретичарката Клер Бишоп обидот за периодизација на современата уметност е нефункционален, неспособен за прифаќање на глобалната разновидност, а неколку нови читања „современото“ го позиционираат како дискурзивна категорија.

Бојана Кунст вели дека развивајќи се во 20-от век во релација со принципите на фордизмот, современите танц во текот на последните две децении ги рефлектира, одразува длабоките промени предизвикани од пост-фордистичките начини на труд/работа (когнитивна и афективна виртуозност, повеќеслојна темпоралност/ привременост, близина, процеси на соработка итн.) Во таа смисла, потенцијалноста (можностите) на кореографски практики не треба да се сфатат само како естетски практики, но исто така и како пошироки општествени практики на дистрибуција на тела во времето и просторот. Кунст зборува дека современоста на овие видови на практики не е веќе поврзана со брзината и автономијата на индустриското движење. Она што денес пред нас застанува, или го гледаме, е когнитивниот и сетилен потенцијал на движењето. Оваа промена во практиката на производство на телото од автономија на движење до афективна близина на отелотворување, која исто така е во сржта на политичката, економската и културна дистрибуција на телата во современото општество и нејзините политички и економски односи.

Современиот танц и кореографија како производството на кореографско/танцовото тело во оваа програма се стреми да ја истражува афективноста и кореографските пракси како пошироки општествени практики на дистрибуција на тела во времето и просторот, со цел да придонесе во градење на дискурсот на современото во уметничкото, а со акцент на танцот.

Во 2019 год, дел од програмата беа авторите Соња Преград, Марко Мижимаков, Александар Георгиев, Дарио Барето Дамас и Александра Петрушевска.

Активности реализирани во 2019 година:

31.08.2019 – 09.09.2019

УМЕТНИЧКА РЕЗИДЕНЦИЈА на Соња Преград (кореограф/изведувач) и Марко Гутиќ Мижимаков (визуелен уметник/изведувач)

Од резиденцијалниот процес тие издвојуваат - „Временскиот период на оваа резиденција ќе го искористиме за да изградиме една појасна рамка и формат во кој ќе ја споделиме нашата работа со и за публиката – проширувајќи го овој ново-стекната идеја за сензитивност со групата, правејќи кореографии од нашиот предложен хипер- хипо-пејзаж, преку отелотворување, повеќе отколку преку наметнување на форма – каде ќе дојдеме до перформативното споделување на крајот на резиденцијата. Во споделувањето со пошироката публика, ние сакаме да работиме на разбирање на симбиозата и/или разликата на позициите на гледачот и изведувачот/ активаторот во рамките на овој пејзаж“

Јавната презентација на резултатите од резиденцијата беа претставени на 9 септември во Кино Култура

03.09.2019

ПЕРФОРМАНС „Carnival tent rusts in the evening breeze – un/packing of objecthood“, Соња Преград, во Отворено Графичко студио

Продукција: Četveroruka/Fourhanded

Настанот и просторот на „Carnival tent rusts in the evening breeze – un/packing of objecthood“ функционира истовремено и во спротивност како перформанс, и како изложба. Во него 9 „предмети“ се изложени/изведени – перформанс како објект што се состои од време, предмети позајмени од публиката, риенактмент на перформансот „Meeting Point“ на хрватската уметничка Сања Ивековиќ, пишување на сид, тинејџерски дневник од 1991, облека купена во хрватската фабрика за текстил во банкрот – Каменско, шеќерни коцки и танцот како предмет. Изведувачот/авторот/кураторот поттикнува игра каде предметите се релации, релациите се движења и движењата се предмети.

04.09.2019

ПЕРФОРМАНС “Drugovanje”, Марко Гутиќ Мижимаков, во Кино Култура

Автор/Продукција: Марко Гутиќ Мижимаков

Изведувач: Марко Гутиќ Мижимаков & MarQ2

Drugovanje е извадок од серијалот дела под името A Performing Site For Affective Clones & Whatever They Want

<http://performing.site>

Со само една страна и една маргина вие заличувате на шише „Klein bottle“ или Мобиус-ова лента. Како да нема внатрешност или надворешност, вашето тело – налик на полигон танцува заедно со пикселите на LCD екранот. Постојано преговарање и преносот на информација помеѓу GPU и CPU. Полигоните од вашата кожа како сплет на мрежи на која се истегнуваат и искривуваат различни текстури и работи кои изгледаат органски, само кога се осветлени од зрак од гледна точка на хипотетичка камера, анализирано од рендерирачки погон, кој ве процесира во фоторелаистична форма. Форма во која јас ве препознавам.

04.09.2019

ПЕРФОРМАНС “Cruising the Manifold, Disoriented”, Марко Гутиќ Мижимаков, во Кино Култура

Автор/изведувач: Марко Гутиќ Мижимаков

Продукција: Metamedij Pula (HR) V2 Lab for Unstable Media, Rotterdam (NL)

Cruising the Manifold, Disoriented е медитација на килим. Поетски рецитал ставен на позадина на слики од GAN прикази на квир пејзажи со понекој повремен афективен клон (3Д фигура).

Прикази на физички простори генерирани од упростен текстуален опис со помош на Алгоритам (GAN), кој е претходно трениран на „Дата база од слики на општи објекти во контекст“ (COCO).

Наместо да се укаже на пристрасност на алгоритмот и неговата неспособност да понуди убедлива репрезентација во форма на веродостојна слика, неспособноста е разбрана како „квир – неуспех“ („queer failure“), односно неуспех на прикажаните простори да останат флуидни, нефиксирани од скаменувачките сили на розовиот пазар („pinkmarket“)

09.09.2019

Работилница „Кореографирање релации“ со Aleksandar Georgiev и Darío Bardam

Локомотива ги покани Александар Георгиев и Дарио Барето Дамас да работат на ‘колективно сонување’ во сферата на кореографијата, со цел да понудат простор за истражување на методи на размислување/развој на поинакви односи помеѓу уметничките практики/ дела /предлози и публиката. Тие предлагаат истражување на начините на создавање на нови релации преку деконструирање на веќе воспоставените форми на релации. Тие се заинтересирани да го променат просторот и колективно да размислуваат што претставува кореографија во овие релации, или што претставува кореографија како релација, или како да кореографираме нови релации.

Оваа работилница беше дел од „Градина“ истражувачка резиденција на Александар Георгиев и Дарио Барето Дамас која се реализира во Кино Култура како дел од програмата „Современа кореографија и танц“ на Локомотива во 2019 година.

23.12.2019

Перформанс „САМО ЗАМИСЛИ“ кореографија и изведба: Александра Петрушевска
„Само замисли“ е танцов перформанс кој е создаден како реакција на веќе постоечка кореографија. Референтната точка е “Try Leather” од 1975 на канадската танчарка и перформанс уметница, Маргарет Драгу. Со неколку референци на оригиналната кореографија, „Само замисли“ е дело кое функционира независно. Начинот на кој се перципира, пристапува и реагира на кореографијата “Try Leather” зборува најмногу за авторката. Замислувајќи што сè може да направи со нејзиното тело и веќе постоечкото дело, Петрушевска ги реформира и отелотворува референците. Во тој процес, таа и нејзиното тело, таа и танцот заеднички се трансформираат.

Танцовиот перформанс е работен во рамки на зимската работилница во 2019 на NZT со Брита Виртмулер и Маргарет Драгу и во рамки на кореографската резиденција на Петрушевска во Кино Култура во 2019 година како дел од проектот „Современа кореографија и танц“ на Локомотива – Центар за нови иницијативи во уметноста и културата, поддржан од Министерство за култура и општина Центар.

2.4 Креирање и издавање музика во дигитална средина (2019)

„Креирање и издавање музика во дигитална средина“ е настан организиран од Локомотива Скопје како дел од програмата за музика на Локомотива во Кино Култура во рамки на која се истражува, контекстуализира и дискутира за музичката култура, но истовремено со креира и платформа за нејзина продукција и промоција. Настанот се реализира во соработка со ПМГ Рекордингс и е поддржан од Град Скопје и општина Центар, а се реализираше во Кино Култура на 7 декември 2019 година.

Настанот се состоеше од 3 програмски сегменти:

Дискусија на тема „Креирање и издавање музика во дигитална средина“

Учествуваат: Андреја Ристески, Дени Омерагиќ, Мирко Попов. Модератор: Виолета Качакова

На дискусијата учесниците дадоа свој поглед на реалната ситуација на домашните музичка сцена и како таа се развива земајќи ги во предвид можностите и пречките поврзани со создавањето и дистрибуција на музика (преку позицијата на автори и издавачи) како комбинација на механизмите кои (не)постојат во домашен контекст и оние карактеристични за дигиталниот музички пазар.

Концерт – импровизација во живо со Панче Бујуклиев и Кантон 6 Трио (Мирко Попов, Сениша Евтимов, Владан Дробицки)

Соработката помеѓу бендовите Сетстат (Владан Дробицки, Панче Бујуклиев) и ПМГ Колектив/Кантон6 (Мирко Попов, Сениша Евтимов) е олицетворена во проектот Кантон6 Трио кој се базира на импровизација и крос овер помеѓу џез и електроника. Адицијата на Бујуклиев на синтисајзери доведува до згуснување на супстанцата во материјалот кој полека добил облик и наскоро ќе бил преточен и во ново издание.

Промоција на издаанието Interactive Music Lab на Kanton6-Teichman Quintet

Изданието/проект Interactive Music Lab е поддржано од Гете Институтот од Скопје.

Настанот е поддржан од Град Скопје во рамки на Програмата на Локомотива во Кино Култура во 2019.

2.5 Интерактивна музичка лабораторија (2019)

Работилница за креирање на звук и електронска музика и импро- сесија во живо

Gebrüder Teichmann [Берлин] & Kanton6 Trio [Скопје]

Од 14 до 17 мај, со поддршка на Гете Институтот во Скопје, Локомотива беше домаќин на пионерите на електронската музика и звук од Берлин - Gebrüder Teichmann кои во соработка со реномираниот скопски електронски колектив Кантон6 Трио реализираа тридневна работилница која резултира со јавна импро- сесија во Кино Култура на 17 мај во 19.30 часот.

Со цел да се задржи креативниот простор што е можно поширок, музичките уметници понекогаш создаваат нивни сопствени „звучни машини“ преку користење, реформирање и репрограмирање на различни аналогни машини поврзани со дигитален софтвер, компјутери и инструменти. Интерактивната музичка лабораторија е насочена кон процесот на уметничкото творештво, и нуди платформа за размена и соработка на професионални музичари од Германија и Македонија. Проектот има за цел да создаде отворен работен процес за креирање на електронска музика и звук, базиран на споделување на знаења и применети методи и техники од различни музичари во процесот на продукција и развој на композиција. Во форма на музичка лабораторија организирана во Кино Култура, музичарите создадоа платформа за работа, еден вид на отворено студио во кое аналогна, дигитална опрема и класичен инструмент (тромбон) се користат во процес на ко-креација. Притоа се создаде ново знаење или музички скор, во кој се истражуваат модалитетите на звучната (ре)продукција во живо, со комбинација на „живи“ и генерички инструменти и нивните меѓусебни каузалности во процесот на композирање и изведување.

2.6 Програма Современа култура и јавни политики (2019)

1. Работилница на Тјаша Пуребер на тема „Застапување на културните работници за работнички права“

Тјаша Пуребер (културна работничка и поранешна раководителка за застапување на Асоцијација – мрежа на независни културни работници во Словенија) на 29 и 30 ноември во Кино Култура одржа работилница на тема „Застапување на културните работници за работнички права“ на која земаа учество млади уметници и културни работници, кои се пријавија на отворениот повик (објавен во почетокот на ноември, 2019 година). За време на работилницата се разгледуваа добри примери на пракса на организација на културни работници во различни форми на колективност, со цел да се борат и застапуваат за своите права. Се разгледуваа целите и методологијата на мапирање на проблеми, форми на застапување, и како тие се разликуваат од класната револуционерна борба? Која е врска помеѓу реформите и социјалните промени? Можеме ли да ги комбинираме двата пристапа за да ги подобриме условите на уметничките работници? Работилницата беше организирана од Локомотива – Скопје а, се реализираше во рамки на програмата на „Симпозиумот за размислување за иднината од перспектива на трудот- Прекаријатното во капиталистичката култура – Дали да продолжиме да живееме вака?“

Работилницата беше организирана од Локомотива – Скопје во рамки на Програмата на Локомотива во Кино Култура за 2019 година - програмска линија „Современа култура и јавни политики“.

Работилницата беше и дел од програмата на „Симпозиумот за размислување за иднината од перспектива на трудот- Прекаријатното во капиталистичката култура – Дали да продолжиме да живееме вака?“ преку што се зголеми нејзината видливост и релевантност во регионален контекст. Овој симпозиум се организираше од Факултет за работи што не се учат (ФР~У), во партнерство со Локомотива – Центар за нови иницијативи во уметноста и културата и Роза Луксембург Штифтунг Југоисточна Европа во рамките на иницијативата „Лева култура“, на 29 и 30 ноември во Кино Култура.

2. САМИТ: УМЕТНИЧКИ ПРОСТОРИ И РЕЗИДЕНЦИИ

На 12 и 13 декември во Кино Култура, Локомотива го организираа Самитот на тема „Уметнички простори и резиденции“, чии уредници се Биљана Тануровска Кулаковски и Виолета Качакова. Самитот се реализира во партнерство со Номад танц академија Словенија и беше подржан од Министерството за култура на Северна Македонија, Општина Центар и програмата Креативна Европа во рамки на проектот Life Long Burning,

Самитот имаше цел да обедини уметници и културни работници од домашен и меѓународен контекст кои заедно разговара и споделуваа професионални искуства и знаења на две теми: уметнички простори и резиденции, низ перспективата на „заеднички простори“ и „простори на меѓусебност“. Овој Самит е покана да се здружат искуствата од различните општествено-политички и економски перспективи на тие теми, да се размисли и дискутира за политичноста на културните простори и нивната конфигурација.

Самитот беше реализиран во рамки на 2 работна дена а форматот на работа опфати работилници и работни сесии од затворен карактер со учество на поканетите уметници и културни работници и 2 модерирани дискусии од јавен карактер, отворени за публика.

Учесници: Андреас Либман (Копенхаген)-уметник; Јан Филип Посман (Манхајм)-драматург, театарски режисер и продуцент, директор на Zeitraumexit Manheim; Мортен Гол (Копенхаген)-уметник, основач на Trampoline Centre, Маријана Цветковиќ (Белград)-културен работник, активист и менаџер на Station Service for contemporary dance; Ивана Васева (Скопје)-куратор и културен работник, Дејан Срхој (Љубљана)-кореограф, Nomad Dance Academy Slovenia и Cofestival Ljubljana; Дане Теодориду (Брисел)-независен уметник и истражувач; Милица Илиќ (Париз)-истражувач за културна политика и менаџер во културата, ONDA – француска канцеларија за ширење на современите изведувачки уметности; Оливер Мусовиќ (Скопје)-независен уметник; Слободанка Стевчевска (Скопје)-уметница, Колектив ОПА (Опсесивно Посесивна Агресија); Филип Јовановски (Скопје)-самостоен уметник, основач на ФРУ и АКТО фестивал за современа уметност. Биљана Тануровска Кулаковски, Виолета Качакова и Елена Ристеска (Скопје), Локомотива/Кино Култура.

Детали за програмата на самитот може да најдете на следниов линк: <https://bit.ly/2Qd9Pfx>

2.7 Програма УМЕТНОСТ, ПОЛИТИКА, ИНСТИТУЦИЈА ТЕЛО (2018/2019)

Оваа теориско-уметничка програма која се одвива во Кино Култура, настана од потребите театарот, танцот и перформансот да се разбираат, гледаат, прикажуваат и мислат поинаку, односно да се понудат прегледи и нови ракурси на согледување на состојбите во кои овие уметности се творат, перципираат, следат. Гледањето и рефлектирањето на уметноста во релација со контекстот, односно другите јавни сфери, области, е пристапот преку кој ќе разговараме за современите изведбени уметности, а и ќе ги разгледуваме поимите *уметност, политика, институција и тело*, како и нивните релации.

Програмата УМЕТНОСТ ПОЛИТИКА ИНСТИТУЦИЈА ТЕЛО се состои од:

- теориска програма: предавања, дискусии и работилници,
- претставување на драмски, танцови дела и перформанси.

Сите програми се јавни, освен работилниците - наменети за група на млади професионалци кои сакаат теориски да се дообразуваат, да пишуваат, и/или курираат во полето на современите уметности.

Куратор на програмата Биљана Тануровска-Кулаковски

Менаџер на програмата Виолета Качакова

Асистент куратор и координатор Елена Ристеска

Програмата ја поддржаа: општина Центар, Град Скопје, Министерство за култура на Република Македонија, ЕЕПАП (ЕЕРАП – East European Performing Arts Platform), ТМУ и ГПС(GPS/Global Practice Sharing Program of the Movement Research with funding from the Trust for Mutual Understanding), ЕУ програма за култура и проектот Life Long Burning.

Активности реализирани во 2019 година:

23.05.2019

Предавање на Јелена Весиќ (Србија), насловено: Администрација на естетика или на подземни струи на преговарање уметнички работи; Помеѓу љубовта и парите, помеѓу парите и љубовта..., проследено со дискусија со гостите учесници: Ивана Васева, Небојша Вилиќ, Владимир Јанчевски, Слободанка Стевчевска, модерирана од Биљаната Тануровска Кулаковски.

03.06.2019

Перформанс “Rhymes of Pleasure”, проследено со дискусија на Nefeli Oikonomou со SEERma- Ивана Харикли

Кореографија/ концепт : Nefeli Oikonomou. Изведба: Aleksandar Georgiev, Sebastian Lingserius and Nefeli Oikonomou (иницијално учество: Mira Mutka)

Ко- продукција: Weld со поддршка од Stockholm Stad, Kulturrådet (turnébidrag), Konstnärnämnden (интернационална размена).

08.06.2019

Перформанс “It could be something very minimal”

Кореографија и изведба: Viktorija Ilioska, Max Smirzitz и Patrick Faurot

It could be something very minimal е долгорочна перформативна истражувачка соработка помеѓу Viktorija Ilioska, Max Smirzitz и Patrick Faurot која се занимава со афективни пермутации и модуляции на тела и простор. Перформансот се презентира во Кино Култура во соработка со Скопје Pride Weekend 2019 | Glittering Wounds. Перформансот е поддржан од Гете Институт Скопје, Општина Центар и Министерство за култура.

17.09.2019- 22.09.2019

Резиденција на Мике Ван Гран (драматург, културен активист, експерт за културна политика) од Јужна Африка, организирано во Кино Култура. За време на резиденцијата во соработка со 44. Интернационален Млад Отворен Театар (МОТ), Мајк Ван Гран оджа предавање на тема: „Театарот и постапартхејдот/постколонијална состојба: улогата на театарот во социјалната трансформација – искуство од Јужна Африка“, проследено со дискусија со претставници од македонската театарска сцена.

19.11.2019

Перформанс “Made for Happiness” на Вили Прагер и Ива Свештарова

Драматург: Ивана Ивковиќ (Хрватска)

“Made for Happiness” е коментар за односот кон среќата, поттикната од современата култура.

Перформансот е добитник на IKAR – Национална театарска награда 2019 во категоријата Современ Танц и Перформанс.

Продукција на Brain Store Project и DNK – space for contemporary dance and performance.

18.12.2019

Предавање на Мишел Павловски на тема „Политички театар“

Проследено со јавна дискусија со Лорета Георгиевска-Јаковлева, Софија Куновска, Маја Стевановиќ и Филип Јовановски. Модератор Биљана Тануровска – Кулаковски.

Вообичаената дефиниција на поимот политички театар е дека станува збор за „поим кој означува театар што се користи за политички цели, обично како дел од кампања или движење, понекогаш како дел од работата на политичката партија. Во најширока смисла, терминот може да има широка примена, од театар во заедницата до подигнување на свеста од страна на групи со специфичен идентитет, како што се движењата за правата на жените, афроамериканците или ЛГБТ заедницата.

Активности реализирани во 2018 година:

25.02.2018

„Јас повторно- но не сама“

Перформансот „Јас повторно- но не сама“ претставува обид да се креира простор на резонанца каде движењето и звукот се спојуваат. Простор на размена и на дијалог каде движењето (танцот) го отелотворува звукот и звукот го превзема движењето (танцот). Концепт и изведба: Гизела Милер и Гебрудер Тејхман. Продукција на Танцфабрик Берлин во соработка со Номад Танц Академија Словенија и Гете Институт.

04.05.2018

„Уметничките институции и еднаквоста во собирите“

ПРЕДАВАЊЕ: "Уметничките институции и еднаквоста во собирањето", Бојана Кунст во рамките на шестото издание на фестивалот за феминистичка култура и акција ПРВО ПА ЖЕНСКО, во организација на Tiiiiit! Inc. во соработка со Локомотива. Предавањето се фокусира на нападите врз уметничките институции, претстави, изведувачки фестивали и други уметнички настани, кои се поврзани со порастот на популизмот и национализмот во Европа.

09.05.2018

„Граѓанската акција помеѓу креативноста и криминалноста“

Предавањето е дел од сесијата работилници и предавање на Паскал Гиелен “ART BEYOND THE CREATIVE CITY/ ART, POLITICS AND URBAN LIFE” Работилници на теми „ Macro-Sociological Changes and Global Culture “ и “Macro-Sociological Changes and (Art) Institutional Shifts” на 9 и 10 мај, беа наменети за група на млади професионалци, кои се дел од програмата Уметност Политика Институции Тело

23.05.2018

SONIC EXTENSIONS, перформанс

"Sonic Extensions" ги истражува потенцијалните односи помеѓу телото, звукот, просторот и движењето и предлага специфични начини на инсталирање на снимен текст во различни просторни ситуации и перформативни поставки со цел да се модифицираат акустичните својства на просторот за изведба. Концепт, Кореографија и Изведба: Darko Dragičević, Martin Sonderkamp. Поддржано од ЗАМ, Flutgraben eV. Berlin (DE), Quartier am Hafen, Cologne (DE), Collegium Hungaricum Berlin (DE), Goethe Institut Skopje.

02.06.2018

WE BEGAN WALKING THERE WE HAVE BEEN

Концепт и кореографија: Özlem Alkis, Maayan Danoch

Изведувачи: Maayan Danoch, Ivan Mijacevic

Поддржано од: Kunststiftung NRW, ZAIK and tanz.tausch Festival

We began walking THERE we have been е перформанс за два изведувачи и рефлектори, кои се управувани од изведувачите. Не вклучува друг извор на светлина и од оваа перспектива буквално преставува темен перформанс и вклучува моменти на целосна темнина.

09.10.2018

„Гледачот во современите изведувачки уметности“

Предавање на Ана Стојаноска кое се фокусира на откривањето на позицијата гледач во современите изведувачки уметности. Гледачот како учесник и активен чинител на театарската или поширока изведба е главниот интерес.

07.12.2018

Промоција на списание за изведувачки уметности „Маска“ <http://www.maska.si/> и едицијата „Автономија на танцот“.

Учесници: Рок Вевар - теоретичар во современ танц од Љубљана, Јасмина Заложник - теоретичар и драматург во современ танц од Љубљана, (автори на текст во едицијата), Славчо Димитров и Биљана Тануровска Ќулавковковски – културни работници и автори на текст во едицијата и Аља Лобник – претставник на списанието Маска

08.12.2018

Работилница на тема “Како да се истражуваат уметнички практики или изведувачки уметности во Југословенскиот контекст во текот на долгиот 20 век”. Водена од Рок Вевар - теоретичар во современ танц од Љубљана, и Јасмина Заложник - теоретичар и драматург во современ танц од Љубљана.

11.12.2018

Работилница со Ана Вујановиќ, теоретичар во културата, драматург (Србија/Германија) на тема "Себе-изведувањето и изгледите за трансиндивидуалност"

11.12.2018

Перформанс POLY, развиен во рамките на резиденцијалната програма Purple Blood
Концепт, кореографија и изведба: Sebastian Lingserius. Кореографија и изведба: Nefeli Oikonomou
Поддржано од AADK Murcia, Kinitiras Athens, La Macina di San Cresci Toscana, MDT и The Swedish Art Council

12.12.2018

Предавање на Ана Вујановиќ, теоретичар во културата, драматург (Србија/Германија) и Бојана Цвејиќ, теоретичар во културата, кореограф (Србија/Холандија) на тема "Индивидуалистички начини на себе-изведување"

Повеќе информации за програмата:

<https://artpoliticsinstitutionsbody.blogspot.com/>

2.8 Што е (денес) кореографија? – кураторски истражувачки проект за развој на кореографски концепти и процеси на создавање во Кино Култура (2018)

Идејата за овој кураторски истражувачки проект е да го надмине традиционалното производство на изведувачки уметности - танц и перформанси, и да го поддржи процесот на креирање кој ќе вклучува развојни компоненти (во форма на кураторски задачи) кои ќе обезбедат кореографски концепти да имаат поширока видливост, примена, како и уметничко и општествено значење.

Проектот "ШТО Е (денес) КОРЕОГРАФИЈА?" е составен од неколку фази: уметнички престој / кореографски концепт за истражување; јавна дискусија / предавање преку кое авторите ќе имаат можност да ги развијат своите концепти и теми во и со јавноста; уметничка работа - презентација на кореографски концепт без ограничување на медиум за изведба; развивање на сесија за повратни информации - развивање аналитичка критична пракса; опис на методологијата.

Куратор на проектот: Биљана Тануровска Ќулавковски

Асистент куратор: Елена Ристеска

Проект менаџер: Виолета Качакова

Проектот е поддржан од Министерство за култура на Република Македонија.

Проектот како резултат има продукција на три кореографски дела на македонски кореографи во развој: Викторија Илоска, Валентин Апостоловски и кореографскиот тандем Александар Георгиев и Дарио Бартете Дамас (Шпанија)

Реализирани активности:

- Менторска работа со драматургот Ивана Ивковиќ од Хрватска, BED.co

Во периодот 3 – 9 септември авторите/кореографи Викторија Илиоска и Валентино Апостоловски во Кино Култура, под менторство на Ивана Ивковиќ работела на драматуршки развој на нивите дела.

- Разговор со уметниците и поканети гости

Со цел да се разговара за темите врз основа кои се развиени основните концепти на делата на Валентино Апостоловски (темата "страв") и Александар Георгиев и Дарио Барето Дамас (темата "квир тело") на 23 ноември во Кино Култура се реализираше разговор со поканети уметници: бидејќи Горѓе Јовановиќ, визуелен уметник, Славчо Димитров, теоретичар во културата и Кумјана Новакова, филмски куратор.

- Премиера на делот MOONLIGHT на Александар Георгиев и Дарио Барето Дамас

Премиерата се реализираше во Кино Култура на 24 ноември, во рамки на целовечерен настан во кој се одржа и премиера на делот DREAM STATE на Валентино Апостоловски.

MOONLIGHT

Кореографија и изведба: Александар Георгиев и Дарио Барето Дамас

MOONLIGHT-Facebook-Event-Cover-(White)

Драматургија: Нина Гојќиќ

MOONLIGHT е инициран и развиен од кореографите / танчери Александар Георгиев (Аце) и Дарио Барето Дамас. Како уметничко партнерство, тие се заинтересирани за креација на коавторство во рамките на семејните констелации. Тие се интересираат од фасилитирање на поетските простори, предизвикувајќи и нагласувајќи ги преиспитувањето на алтернативните линии на размислување. Тие работат околу Стокхолм, Скопје, Софија и Тенерифе.

Ко-продукција на Локомотива – Центар за нови иницијативи во уметноста и културата Македонија и Гараж Колектив Бугарија преку проектот “Ширење уметнички дела од Гаража Колектив 2015-2018. Поддржан од: Министерство за култура на Република Македонија, општина Центар Град Скопје, Konstnärsmnden – Шведски комитет за уметнички грантови (грант за меѓународна размена), Министерство за култура на Република Бугарија

- Премиера на делото DREAM STATE

Кореографија: Валентино Апостоловски

Музика: Виктор Апостоловски

Состојба на намалена свесност, во која околината е перцепирана како во сон. Непознатото и неизвесноста, односно не знаењето за „тоа што следува“, не прави ранливи и уплашени. Во ред е ако се плашине, прифаќањето на ранливоста е доблест која не прави отворени кон промените и кон се што се случува околу нас.

Продукција: Локомотива– Скопје

- Премиера на делото FIGURE

22 декември

Кореографија и изведба: Викторија Илиоска

Перформансот е направен во разговор меѓу Викторија и Настја Џубан, Ивана Ивковиќ, Филомена Краузе, Елена Ристеска, Немања Трајковиќ

“Figure” поставува 100 прашања кои се обидуваат да го откријат вашиот идентитет. “Како дојде, да дојдеш каде што дојде” е навистина важно, но “Кој ќе бидеш после” е суштинско прашање на афекти, околности и ... време! Дајте ѝ го своето време, таа ќе ги излекува сите ваши политички гревови и ќе ве конвертира!

Вие, ќе постанете Викторија!

“Figure” е првото соло дело на Викторија кое ќе биде изведено во Македонија.

Во моментот, таа ги завршува магистерските применети театарски студии во Гисен, Германија, по завршувањето на Факултетот за музичка уметност – балетска педагогија во Скопје.

Продукција: Локомотива– Скопје

2.9 Life Long Burning (2013 – 2018)

Локомотива, Скопје заедно со уште два партнери од мрежата Номад танц академија, Тала данс центар од Загреб и Станица од Србија во 2013 година влегоа во уште еден петгодишен европски проект – *Life Long Burning* (2013-2018). Овој проект е продолжување на претходниот европски петгодишен проект Градина на Европа, со проширување на полето на делување и бројот на партнери вклучени во негова реализација. И овој проект е поддржан од ЕУ програмата Култура 2007 – 2013. Партнери во проектот: *DanceWeb* од Австрија, *Локомотива* (Македонија), *4Culture* (Романија), *CCN Montpellier* (Франција), *Cullberg Ballet* (Шведска), *Het Veem Theater* (Холандија), *Station* (Србија), *Tala Dance Center* (Хрватска),

Uferstudios (Германија), *Ultima Vez* (Белгија), *Workshop Foundation* (Унгарија) и *Workspacebrussels* (Белгија).

Главната цел на проектот е создавање на средина која ќе поддржува континуиран развој на современиот танц во Европа како релевантна уметничка форма која го поддржува културниот како и социоекономскиот развој на општествата.

Активности реализирани во 2013:

- *Состанок на партнерите на Life Long Burning мрежата во Берлин, Германија*
- *Состанок на членовите на Performance Situation Room (Номад танц институт) организиран за време на Co-Festival - фестивал за современ танц и перформанс во Љубљана*

Во Љубљана, Музејот на современа уметност – Металкова, се одржа првиот состанок на членовите од Номад танц институтот во рамки на програмата *Performance Situation Room*. На него земаа учество 31 учесници, поканети членови на институтот од 10 земји во Европа. Целта на овој состанок беше размена на идеи, практики на работење со цел развој на проекти кои во рамки на програмската линија *Performance Situation Room* ќе се реализираат во следните две години. За време на состанокот се поканија 8 идеи за проект кои до почетокот на декември беа разработени во предлог проекти.

- *Резиденција за Каи Симон Стогер од Берлин во Љубљана (програмска линија WILD CARD) во Љубљана*

Во 2013 Локомотива во партнерство со *Uferstudios* (Германија) овозможи резиденција на Каи Симон Стогер, кореограф и изведувач од Берлин во Љубљана, Словенија. Резиденцијата беше организирана од Локомотива и организацијата партнер од Љубљана – Номад танц Словенија. Во рамки на оваа резиденција (23 септ. – 5 окт.) Каи Симон Стогер беше поканета како учесник на состанокот на членовите од Номад танц институтот во рамки на програмата *Performance Situation Room*, како и на годишниот состанок на ДМБ – *Decision Making Body* на мрежата Номад танц академија.

Активности реализирани во 2014:

- *Состанок на партнерите на Life Long Burning мрежата во Загреб, Хрватска*

Состанокот се реализираше за време на интернационалниот фестивал за современ танц и перформанс *PLATFORMA.HR* организирана од партнерот од Загреб, Тала данс центар. Во рамки на фестивалот се реализираше и програмата *Labo Prix Jardin d'Europe*, во рамки на која се претставија ко-продукциите на проектот реализирани во 2013г., а се одржа и програмата за млади критичари во полето на танцот и изведувачките уметности *Critical Endeavour*.

- *Состанок на работната група на развој на проектот Номад танц застапува Софија 2015, како дел од програмата на проектот - Performance Situation Room.*

Номад танц застапува Софија 2015 е настан од јавен карактер кој има за цел да го продолжи дејалогот помеѓу независните културни актери во полето на современиот танц и перформанс и креторите на политики со цел развој на механизми за поддршка на оваа уметничка дисциплина. Ова е продолжување на Номад танц застапува, настанот кој беше организиран во Скопје во 2012 г. На состанокот се работеше на развој на програма на настанот, дефинирање на стратешките пораки и цели и се реализираше состанок со дирекцијата за култура на градот Софија, кои ќе бидат партнери во негова реализација.

- *Критичка Пракса - Critical Practice (Made in Yugoslavia)*

Програмата на Критичка Пракса е уредена од Локомотива-Скопје (водена од Биљана Тануровска-Ќулавковски), Станица-Белград (водена од Маријана Цветковиќ-Марковиќ) во соработка со Ана Вујановиќ, како ментор на програмата. Оваа програма е замислена како школа за критика која ќе работи во континуитет 4 години, и која има за цел да обучи млади и нови кадри во полето на теорија на современ танц и културна политика, како алатка за читање на новите современи дела, нивно презентирање и претставување пред професионалната и пошироката јавност. Учесници на програмата во 2014 година се шест млади теоретичари, критичари и истражувачи во полето на танцот и културните политики од шест земји во Европа, една од нив е претставничка на Македонија. Во 2014 програмата се

реализира преку работилници и работни сесии во Белград, Брисел и Скопје. Програмата во Скопје се имплементира во периодот помеѓу 27 октомври и 02 ноември.

Активности реализирани во 2015:

- *Dance Works*, програмска линија, ко-продукција на делото *Imperceptible Departure*, во кореографија на Андреја Подрзавник од Словенија.

Копродукција помеѓу Локомотива, Скопје, Завод Федерација Љубљана и Креативната лабораторија за современ театар Крила од Ријека, во партнерство со Музејот за модерна уметност од Љубљана и Музејот за модерна и современа уметност од Ријека.

- *Performace Situation Room / Nomad Dance Institute*, програмска линија – ADVOCATES OF DANCE – Интернационален настан за застапување во современите изведувачки уметности (Софија, 13 – 15 мај 2015)

Целта на овој настан беше да воспостави дијалог и соработка помеѓу независните уметници и културни работници и креаторите на политики на локално, национално, регионално и на европско ниво со цел да се развијат механизми за поддршка на регионалната соработка и развој на современите изведувачки уметности. Овој настан е продолжение на интернационалниот настан од застапувачки карактер кој се оддржа во Скопје во 2012 година. Настанот во Софија беше организиран од партнерите на НОМАД танц академија мрежата: Номад танц академија и Бреин Стор проект од Софија, Локомотива Скопје, Станица Белград, Тала данс центар Загреб и Номад танц академија Љубљана. Покрај поддршката обезбедена преку програмата Култура на ЕУ, настанот беше финансиски и логистички поддржан од Програмата Култура 2015 на градот Софија, Министерството за култура на Р.Бугарија, Гете Институтот во Бугарија, Полскиот Институт во Софија, Австриска Амбасада во Софија, Министерството за култура на Р.Хрватска. На настанот присуствуваа 64 меѓународни и локални учесници – членови на НОМАД танц академија мрежата и партнери на проектот *Life Long Burning*, уметници, институционални партнери, експерти по културни политики и професионалци во полето на современите танц, носители на одлуки – креатори на културни политики на локално и национално ниво (претставници на локални власти и Министерства за култура од 15-тина европски земји), како и претставници на регионални фондови и европски тела за финансирање на програми од областа на културата. Програмата се состоеше од работни-тематски сесии (дискусии, презентации, работа во групи, интервјуа итн). Основни тематски линии кои се обработија на настанот и за кои се дадоа препораки преку кои би се поддржал развојот и помогнала оддржливоста на современите изведувачки уметности во регионот беа: развој на институција за современи изведувачки уметности (модел и начин на работа), развој и јакнење на локалните сцени за современи изведувачки уметности преку националните и локални културни политики и регионалната соработка, финансирање на културата – национални и регионални фондови, фондови на ЕУ, потреба од поддршка на повеќегодишни проекти и воспоставување на механизми за ко-финансирање на локално и национално ниво итн.

Активности реализирани во 2016:

- *Состанок на партнерите на Life Long Burning мрежата во Букурешт, Романија*
- *Критичка Пракса - Critical Practice (Made in Yugoslavia)*

Третата генерација на учесници на Програмата на Критичка Пракса започна во Скопје (МКЦ Скопје и Кино Култура, 2-7 мај) со серија предавања и работни сесии водени од менторката Ана Вујановиќ. Оваа генерација се состои од 8 малди теоретичари и практичари од полето на современите изведувачки уметности од 6 земји од Европа и САД. Учесниците проследија и серија на предавања и дискусии од македонски теоретичари и професори: Славчо Димитров, Небојша Вилиќ и Роберт Алаџозовски. Програмата продолжи во Берлин (Уферстудиос, 26 – 30 август).

- *Копродукција на претставата Future Read in Concrete and Stone*

Концепт на *Bojan Đorđev* во соработка *Selma Banich, Fernando Belfiore, Siniša Ilić, Damjan Kecojević, Ola Maciejewska, Katarina Popović, Manolis Tsipos*; фотографија: *Ivan Hrkaš*; видео монтажа: *Jelena Maksimović*,

видео звук: Jakov Munižaba, костими: Maја Mirković. Изведба: Selma Banich, Bojan Đorđev, Damjan Kesojević и Ola Maciejewska.

Копродукција со Теорија која хода, Србија, DasArts, Холандија, и Београдски Младински Центар

Активности реализирани во 2017:

- *Wild Card – уметничка резиденција на кореиграф – танчер од Австрија, Сара Ланнер*

Сара Ланнер во рамки на програмата за уметничка размена од 10 дена на почетокот на месец септември реализираше уметничка резиденција во Кино Култура, и беше учесник во програмата на Ко-егзистирање 2, организирана од Номад танц академија Македонија

- Селектиран проект за ко-продукција во 2017/2018 година

Претставата “Make it, make it, don’t fake it” во авторство на Darko Dragičević, Esta Matković и Vanja Smiljanić, е селектирана за ко-продукција во рамки на програмата DANCE WORKS! Претставата е копродукцијата на: Quartier am Hafen, Cologne STANICA Servis za savremeni ples, Belgrade, JSKD Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti/Republic of Slovenia

- Гостување на програмата Critical Practice _ MADE in YU на Malta Festival Poznań во Полска како дел од програмата Балкански Платформи курирана од Оливер Фрлиќ и Горан Иљанц
- Организација на едукативно – дискуризивна програма за современи изведувачки уметности – Teachback – Without Dstance educational platform во Софија, 13-21 мај 2017

Активности реализирани во 2018:

- *DANCE WORKS/ 2018, MAKE IT, MAKE IT, DON’T FAKE IT! Darko Dragičević, Esta Matković, Vanja Smiljanić (автору)*

Премиерно изведена во Македонија на 03.03.2018 во Кино Култура

Во оваа претстава публиката е поставена на сцена со цел да доживее вознемирувачки спектар на производство на идентитет преку употреба на објект, тело, простор и текст. Претставата работи на активирање на различни теоретски и уметнички пристапи кои се занимаваат со нашето сè повеќе токсично политичко, етичко и културно опкружување. Во потрага по алтернативни техники на себе промислување во едно постдемократско општество, Драгичевиќ, Матковиќ и Смиљаниќ се поврзуваат, споделуваат и ја замислуваат структурата на “заедништвото” во шпекулативниот дистописки амбиент.

Црната-сатирата во филмот на Хармони Корин, служеше како појдовна точка за нивната заедничка истражувачка практика во врска со ѓубрето и вандализмот како начини на изразување и однесување. На таков начин тие го испитуваа погрешно однесување и уништување на средината околу нас кое влијае на градењето на нашиот идентитет и го поставуваат прашањето: „Како можеме да развиеме чувство на идентитет преку поставување на дискретни врски помеѓу објект, тело, простор и текст?“

Претставата премиерно е изведена во Кино Култура, Скопје, на 03.03.2018, а е продуцирана во соработка со Quartier am Hafen (Келн), JSKD - Јавен фонд на Република Словенија за културни активности и СТАНИЦА Сервис за современ танц Белград.

- *DANCE WORKS / Перформанс 2018, Variations on Slowness: TIME OUT, Katja Legin (автор)*

Изведен во Кино Култура на 26 април 2018 година

Автори и изведувачи: No!training Lab team: Barbara Kanc, Barabra Ribnikar, Jan Rozman, Kaja Lorenci, Katja Legin, Nataša Živković

Перформансот „Variations on Slowness: TIME OUT,, беше направен во дијалог со романот “Slowness” на Милан Кундера. Приказната за романот е земена како рамка од која авторите го повлекоја литературниот простор- време и мотиви за перформансот, во која потоа темите на романот се доведуваат во прашање, се поврзуваат и се изведуваат перформативно. Слично на Кундера во врска со суштината на романот, перформансот се обидува да биде во однос на она што се случува, често се менува измеѓу или истовремено е целосно ангажиран со нешто, и или дистанциран се од тоа нешто.

Пошироката суштина на времето служи како призма или филтер преку која се истражуваат други теми (задоволство, самозавист и само-претставување, блискост, сексуалност, искривен поглед на реалноста).

Тоа е време, кое не можеме да го фатиме (и кое бега од нас), времето кое е неподносливо, времето во кое се забораваме (себеси) и времето кое не заборава нас.

Перформансот е ко-продукција на Локомотива и Studio za raziskavo umetnosti igre од Љубљана.

▪ **TEACHBACK**

Teachback 2018 /Without Distance Platform for Dance Practices and Theories, 20 – 30 April 2018, Sofia/ Bulgaria

20 - 30 април 2018 година, Софија / Бугарија

Како последен дел од *Teachback* програмата, Локомотива ја организираше со партнерите од НДА Бугарија од Софија, во рамки на фестивалот за современи изведувачки уметности - Антистатик.

Во рамки на оваа програма организираше работилници, предавања и презентации, и разговори по претставите.

Работилниците беа отворени за локални и меѓународни танцови професионалци, а како дел од програмата обезбедивме стипендии за 6 меѓународни учесници, покривајќи ги трошоците за сместување. Програмата се одржа во различни културни и изведувачки уметнички локации во Софија. Нејзините јавни настани достигнаа околу 200 учесници, а членовите на публиката и работилниците учествуваа 24 учесници од кои 4 танцови уметници од Швајцарија, Иран, Израел, Романија и Словенија. Во специфичниот перформативен формат, локалните организатори и критичари на фестивалот разговараа за различните пристапи и начини на размислување на културните фестивали денес во Бугарија, осмислувајќи и рефлектирајќи во рамки на нивните социјални, економски, естетски и културни димензии. Во дискусијата учествуваа 6 панелисти а имаше повеќе од 50 посетители.

Во рамките на програмата беа одржани 3 модерирани уметнички разговори по претставите во рамки на Антистатик и работилници за публиката пред претставите. Тие се одржаа на фестивалски места како ДНК-простор за современи танц и перформанси и Младински театар, Софија.

Проектот се популаризираше преку специјалната програмска книга во форма на весник, која е достапна на веб-страницата на Антистатик фестивалот www.antistaticfestival.org и на социјалните медиуми.

▪ **PUBLIC MOVEMENT**

Public Movement 2018 – Critical Practice_ Made in Yu (Cycle 3)- publication AN UNTIMELY BOOK

Оваа публикација е резултат од работата на третата генерација од програмата Критичка пракса (Made in Yu) criticalpracticemadeinyu.info; www.nomaddanceacademy.org; nomaddanceinstitute.tumblr.com/

Публикацијата се бави со истражувања во полето на изведувачките уметности, и учесниците во програмата ја уредуваат сами публикацијата вклучувајќи свои текстови како и од други професионалци.

Во книгата има десет прилози / текстови со овие специфични тематски целини на англиски јазик:

Aniko Szucs- INTRODUCTION: CRISIS AS A MODE OF BEING-WITH

Ana Letunić- ON DANCE AS A CIRCUMSTANCE Reflections on the “Dance vs. Circumstances” symposium

Aleksandar Georgiev- THERE IS NO PRIMARY VOICE SPEAKING, THERE IS NO ONE WHO IS SMARTER Interview with Biljana Tanurovska — Kjulavkovski

Ana Letunić- HOW TO UNGOVERN DANCE IN CRISIS: NOMAD DANCE ADVOCATES

Nassia Fourtouni- and Nina Gojić SECOND THOUGHTS

Ellen Söderhult- OUT OF THE BODY INTO THE EARTH a.k.a Earth-Self Meditation

Ellen Söderhult-SOME SCORES TO BE PRACTICED TO RITE OF SPRING BY IGOR STRAVINSKY

Nina Gojić- THIS SCENE DISAPPEARED: ON ABSENCE AS A GESTURE

Alexandra Balona- WERE WE BETTER IN THE FUTURE?

Ana Letunić- APPENDIX: REPORT ON NOMAD DANCE ADVOCATES “Make Room for Dance!”

Автори и уредници: Александра Балона, Насија Фортун, Александар Георгиев, Нина Гојиќ, Ана Летуниќ, Елен Седерхулт, Анико Шуц

Дополнителни соработници: Биљана Тануровска Кјулавковски

Лекторирање: Кејт Фоли, Жан Хартиг, Марија Оливеира

Графички дизајн и распоред: Лана Граек

Фотографија: Владимир Опсеница

Печатено од Полиере, Скопје

- *Public Movement 2018 - Critical Practice_ Made in Yu – публикација ALWAYS CONTEXTUALIZE*

Ова е последната публикација во рамки на програмата Критичка Пракса (Made in Yu) и е големо значење. Главната тема на оваа публикација е важноста на социо-политичкиот и културниот контекст за уметничката и кураторската пракса.

Тргувајќи од оваа тема, оваа публикација се обидува да испита дали и во колкава мера постои хомогеност на современата сцена на интернационални изведувачки уметности и што значи да дејствуваме меѓународно и локално во дадените околности. Зад испитувањето се наоѓаат две прашања: Колку е меѓународниот меѓународен контекст? и Колку локалната сцена е автентична?

Уредниците канат 10-15 активни културни работници, куратори или програмери од областа на изведувачките уметности кои пишуваат студии за нивната хипотетичка кураторска програма на истите современи уметнички дела / изведби во нивните локални контексти.

Просторот на уметнички дела ќе биде генериран од предлозите што доаѓаат од самите куратори, врз основа на нивните преференции (дела што им се допаѓаат, интересни, интригантни, итн.). Хипотетичкото кураторирање треба да се одвива во вистински постоечки околности во кои работат поканетите куратори.

Главен уредник: Ана Вујановиќ

во соработка со Биљана Тануровска Ќулавковски, Маријана Цветковиќ и Јелена Кнежевиќ

Автори на текстовите: Агнес Квакели (Кортијк, БЕ); Ана Јаневски (Њујорк), Анастасија Прошутинска (Москва); Биљана Тануровска - Ќулавковски (Скопје); Криста Шпат (Виена); Драгана Алфировиќ (Љубљана); Флориан Малзахер (Германија); Гиги Аргипулуу (Атина); Маријана Цветковиќ (Белград) и Сина Сибири (Техеран)

ЛИСТА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ КОИ СЕ ОПФАТЕНИ ПРЕКУ ТЕКСТОВИТЕ НА КУРАТОРИТЕ:

Ana Dubljević & Marko Milić, Koreoerotikon (2016)

Andy de Groat & Catherine Galasso, get dancing (2015)

Jan Lauwers & Needcompany, Isabella's Room (2004)

Kate McIntosh, In Many Hands (2016)

Lotte van den Berg, Building Conversation (2014)

MaHa Collective, Reluctant (2013)

Marcela Levi & Lucia Russo, Boca de Ferro (2016 / 2017)

Marina Orlova, Original Choice (2017)

Mateja Vučar, On (The) Line (2017)

Oliver Frljić, Turbofolk (2008)

Книгата /публикацијата беше промовирана како PDF формат на BITEF 2018, а во печатена форма ќе излезе во 2019 издадена од релевантен издавач во полето на теорија на уметност.

- *DANCE FICTION*

Blog on Critical Practice made in Yu, 2013-2018

Одржување на блогот и пренесување на информации.

2.10 Танц_Политики, Различности и Простори (2018)

25.04.2018- 26.04.2018

Во рамките на овој настан се претставија кореографски дела и дела во процес од млади кореографи и изведувачи од Македонија. Настанот вклучи и презентации и дискусии за условите за развој, просторите и политиките во танцот во Македонија Специјални гости на настанот беа претставници од EDN – European Dancehouse Network, во рамките на програмата “Encounter”, организирана од Kino Siska Centre for Urban Culture, European Dancehouse Network and Nomad Dance Academy.

Една од главните цели на средбата беше проширување на опсегот преку охрабрување на дијалогот, да се биде отворен и флексибилен за новите глобални предизвици со кои се соочуваат танците и граѓанското општество. Идејата е да се споделат информациите и да се овозможи практично физичко

искуство, преку посета на места и запознавање со луѓе, структури и програми со цел да се запознаат со постојните потенцијали, наспроти идејата да се бара она што недостасува во регионот.

2.11 Co-Curating Movement – curatorial meeting (2018)

Од 4 до 9 јуни

Овој настан соедини четири куратори на изведувачки уметности Лидија Бел, Анастасија Прошутинскаја, Маријана Цветкович и Биљана Тануровска Кулавсковски.

Покрај работните сесии од затворен карактер се организираше и јавна дискусија во Кино Култура. Темите и прашањата опфатени со дискусијата беа: Селекција наспроти курирање?, дали курирањето е оформено од политичката економија или од социо-културната заедница или е естетички самостојно? Како курирачките програми комуницираат со публиката и што се нивните влијанија на публиката и професионалната заедница, и дали курирачките програми комуницираат и влијаат на генералниот контекст?

Во рамки на оваа програма се презентираше книгата БЕЗВРЕМЕНСКА КНИГА Критичка Практика (made in Yugoslavia) / N UNTIMELY BOOK Critical Practice (Made in Yugoslavia) 3, реализирана во рамки на проектот Life Long Burring

Автори: Alexandra Balona, Nassia Fourtouni, Aleksandar Georgiev, Nina Gojić, Ana Letunić, Ellen Söderhult, Aniko Szucs

2.12 Европска диплома за проектен менаџмент во културата (2018)

11-20 мај 2018, Охрид, Струга и Скопје

Европската диплома по културен проект менаџмент е пан-Европска образовна програма развиена со цел да ја зајакне културната различност, транс-регионалните и транснационалните културни соработки и размени во Европа.

Како напреден курс по културен менаџмент, еден програмски циклус на Европска диплома се реализира во временски период од две години, во три резиденцијални фази, секој од нив имплементирана во различна земја. Преку овие резиденцијални фази во различни земји, локалните културни сцени од земјите-домаќини имаат можност да се престават на учесниците на програмата преку што се создава можност за меѓусебно запознавање, вмрежување и потенцијал за идна соработка.

Бројот на учесници во програмата во еден циклус опфаќа околу 20тина менаџери во културата од Европа, а во програмскиот дел кој се состои од отворени предавања, работилници, дискусии презентации и посета на локални културни институции, организации и иницијативи овозможува дополнително активно учество на уште 10 до 15 културни менаџери од земјата домаќин.

Ефектот од постоењето на оваа програма, освен јакнење на знаењето и капацитетите на професионалците од полето на културата е и зголемениот број на мултилатерални, европски проекти и вмрежување на национално и на локално ниво.

Во своето дваесетгодишно постоење Европска диплома е имплементирана во бројни градови и региони во Европа.

Оваа година првата резиденцијална фаза на програмата на “Европска диплома за проект менаџмент во културата 2018/2019” се реализира во Македонија, во три града Охрид, Струга и Скопје, од 11 до 20 мај 2018.

Реализацијата на програмата во Македонија беше подржана од Министерството за култура и се реализира во партнерство со Здружението “ИНКА” од Струга и Фондација Марсел Хиктер – Брисел, Белгија и во соработка Кино Култура – простор за современи изведувачки уметности и современа култура – Скопје, Во Спомен куќа на Браќа Миладиновци, Центар за култура Охрид, Музејот на современа уметност и Националната галерија на Македонија – Мала Станица.

Во резиденцијалната фаза реализирана во Македонија учествуваа 15 културни оператори од Франција, Норвешка, Србија, Сирија, Буркина Фасо, Полска, Белорусија, Шведска, Белгија и Холандија, кои заедно со културните оператори од институциите, како и од независниот сектор Македонија.

Програмата во Македонија опфати предавања од експерти од Европа на теми:

„Менаџери во уметноста и етика: Уметниците наспроти менаџерите во уметноста - ревизија на етиката на менаџментот во уметноста; Уметнички маркетинг наспроти уметничко искуство – од уметнички поглед“ со Милена Драгичевиќ – Шешиќ

„Перспективи и програми од областа на културата на Европска Унија“ со Бенедикт де Броувер

„Поттикнување на промена и развој во управувањето со проекти“ со Џонатан Гудакр “Партнерски проекти за културна соработка и културно вмрежување” со Жан Пјер Деру.

Методологијата на работа на првата резиденцијална фаза вклучи теоретски експертизи и анализи на случаи на врвни експерти, тркалезни маси, дебати, работа во групи, итн. Преку посебен педагошки тим се следеше и анимираше работата врз проектите на учесниците и нивниот развој. Во склоп на програмата, културните оператори од Европа остварија и неколку посети (mini audits) во наши институции и организации од независниот културен сектор каде се запознаа со културните оператори од Македонија и нивната работа, со цел остварување на понатамошни соработки.

Во рамки на програмата наменета за пошироката јавност, се одржа и дискусија на тема „Културни политики на Република Македонија и меѓународна соработка“ на која учествуваа Министерот за култура, Роберт Алаѓозовски; претставници од институциите за култура во Македонија (Босфор Идриз – Детски театар; Нада Пешева – Министерство за култура), од независната сцена (Биљана Тануровска Кулачковски) и СКРМ (Гоце Павловски). Дискусијата беше модерирана од Жан Пјер Деру.

2.13 Caravan Next Skopje (2018)

Од 14 - 18 март 2018

„Caravan Next“ е проект кој ги поврзува уметниците со локалната заедница и граѓаните преку мрежа од театарски организации и културни институции ширум Европа.

Во рамки на овој настан се одржаа предавања, работилници и јавни изведби инспирирани од практиките на „Театарот на угнетените“ на Аугусто Боал. Се опфатија и форми на „Театарот на угнетените“ со цел да се допре до секојдневниот живот на граѓаните каде постои јасна поделба на угнетувачи и угнетувани и на тој начин да им се „дадат“ алатки за борба на загрозените групи во општеството.

Програмски уредник на програмата реализирана од Локомотива во Кино Култура е професорката и театарска режисерка Зоја Бузалкова.

Во рамки на овој проект Локомотива соработува со организацијата АЛДА – Асоцијација на агенции за локална демократија, која е носител на европскиот проект Caravan Next.

2.14 Arts Symposium (2018)

Од 5 - 6 јуни

Американската амбасада во соработка со Министерство за култура, Локомотива и Македонска Филхармонија, организираше уметнички симпозиум за 70 менаџери во уметноста на национални и локални културни институции и претставници од приватните на граѓанскиот сектор. Предавачи на симпозиумот беа поканети експерти од САД: *Aviva Rosenthal, Allen Nause, Philip Horn*

Целта на овој симпозиум е да се унапреди и поддржи менаџментот и организацијата на културните институции, дискутирање за бизнис стратегија за уметноста и стратегиско планирање.

2.15 Follow Up Arts Symposium (2018)

САД (Њујорк, Ашвил-Северна Каролина, Траверс Сити-Мичиген)

Од 4 до 14 ноември

Follow up Arts Symposium е продолжение на проектот Art Symposium, организиран во јуни 2018 година од страна на Амбасадата на САД во Македонија во соработка со Министерството за култура на Р. Македонија и Локомотива - Центар за нови иницијативи во уметноста и културата.

Со цел понатамошно проширување на знаењето и работните практики во управувањето со уметноста, како и да се создаде основа за развој на партнерства со културни институции на САД, преку Follow up Arts Symposium се продолжи на работата која започна во Скопје. Програмата на понуди студиска посета на различни културни институции во САД за 10 менаџери во уметноста од Македонија, избрани од страна на Амбасадата на САД во Македонија. Работната посета во САД понуди детални информации и знаење за постоечките модели, менаџмент и програми на различни културни и уметнички институции во САД сместени во три различни градови: Њујорк, Ашвил-Северна Каролина и Траверс Сити-Мичиген. Имајќи можност да бидат дел од контекстот во кој работат институциите, запознавајќи се со нивните капацитети и тековна програма, и овозможената директна комуникација со менаџерскиот и програмскиот кадар, беше значајно професионално искуство за македонските менаџери во уметноста. Освен тоа оваа посета овозможи платформа за директна размена на експерти и менаџери од САД и од Македонија. Дополнително, со мапирање на различни практики кои веќе се развиени во САД и постоечките недостатоци и потреби присутни во работата на менаџерите во уметност во Македонија, оваа размена создаде основа за евентуално развивање на идни образовни програми кои ќе ги решат овие специфични потреби во македонскиот културен контекст.

2.16 Nomad Dance Academy Summer (2017)

Реализација на меѓународната образовна програма Nomad Dance Academy Summer 2017 (Охрид, 21-29 август) организирана од Локомотива-Центар за нови иницијативи во уметноста и културата-Скопје во соработка со партнерите од Номад танц академија мрежата

Програмата обедини 35 учесници од 10 европски земји професори, истражувачи, теоретичари, критичари, драматурзи, кореографи, танчери, културни менаџери кои работат во полето на современите изведувачки и сродни уметности како и група на учесници – студенти и уметници во развој со интерес за современиот танц.

Програмата обедини два основни работни модули.

Првиот модул беше развиен и имплементиран во форма на презентации и дискусии на теми поврзани со формалното и неформално образование во современиот танц, образовните политики како и развојот на нов регионален образовен модел кој ќе одговори на потребите за нови образовни содржини и начини на пренос на знаење во полето на современиот танц.

Вториот модул се состоеше од серија на работилници со фокус на истражување на движењето, импровизација- композиција, танц, дискурс и теорија преку пракса. Работилниците без водени од Мартин Сондеркамп, кореограф и професор и Дарко Драгичевиќ, визуелен уметник (Германија); Ивана Ивковиќ, драматург (Хрватска) и група на професори кои работеа заедно во форматот на ко-предавање/co-teaching Гисела Мулер (Германија), Рок Вевар, Грегор Камникар, Дејан Срхој (Словенија) во соработка со Александра Јанева (Хрватска/ Белгија) и Искра Шукарова (Македонија)

Програмата опфати и програмски дел именуван како Отворен простор – или слободен простор за создавање програма "на самото место" преку предлози од самите учесници која се состоеше од презентации, дискусии и рефлексии на работни процеси како основа за професионална размена, делење и вмрежување.

Nomad Dance Academy Summer 2017 е подржана од страна на Централната европска иницијатива (CEI – Central European Initiative) во рамки на TEACHBACK програмата за развој на методи на образование и учење во областа на современиот танц, Програмите Култура и Креативна Европа на ЕУ во рамки на проектите Life Long Learning и Dance On Pass On Dream On.

Програмата на Nomad Dance Academy Summer 2017 е иницирана и развиена од регионалната мрежа Номад танц академија, составена од професионалци-изведувачи, кореографи, теоретичари и продуценти во полето на современиот танц и организации активни во полето на современиот танц и

современите изведувачки уметности. Од 2005, мрежата се фокусира на професионализација на современиот танц во Балканскиот регион. Од оваа точка Номад танц академија ја креира првата тригодишна регионална образовна програма (2007-2010) која подоцна се развива во форма на различни истражувачки проекти како дел од програмата Номад танц институт, иницира основање на фестивали за современ танц во Софија, Скопје, Сараево, Белград и Љубљана, организира континуирани меѓународни настани за застапување на потребите на современите изведувачки уметности на локално и регионално ниво во земјите членки на мрежата, иницира и поддржува ко-продукции, резиденции, публикации и бројни соработки во регионот и Европа.

2.17 ПЛАТФОРМА(а) за современи изведувачки уметности

ПЛАТФОРМ(а) е програма на Локомотива како дел од Кино Култура - простор за современи изведувачки уметности и современа култура и претставува еден чекор напред во нашите напори за поттикнување на развојот на современите изведувачки уметности во Македонија.

Локомотива последните осум години го организираше Локомоушн-фестивалот за современ танц и перформанс, но сепак, одлучи, оваа година да престане со негова организација. Причина за тоа се бројните препреки со кои се соочувавме во изминатиот период, меѓу останатите и постоечките финансиски тешкотии како и субстандардните работни услови, кои сериозно ја попречуваат можноста стратешки да се планира и создава програма, што не принудува да дејствуваме тактички и да реагираме брзо. Поради тоа, дојдовме до одлуката за проширување на форматот на фестивал во континуирана програма на Платформ(а) за современи изведувачки уметности која ќе ни овозможи тактичко планирање и акција, како и презентација -кога ќе биде возможно- на различни активности во полето на современите изведувачки уметности во период од една година.

ПЛАТФОРМ(а) е програма која може да се разбере како механизам, кој има намера преку различни тактички акции да го зачува просторот за современи изведувачки уметности, кој во Македонија полека исчезнува, насочувајќи се кон искуството на настан, политики на презентација, како и дискусија околу современите изведувачко- уметнички референци, концепти, моделите на презентација, кураторските модели, како и теоретските и филозофски идеи, позади нив.

ПРОГРАМА ПЛАТФОРМА ОКТОМВРИ 2016:

од 26 до 30 во Кино Култура

- Иднината прочитана во Бетон и Камен, претстава/концепт: Бојан Џорџев, Србија
- Критичко Време// дискусии/ организирани во рамките на Critical practice_Made in Yu проект
- Празен глас, претстава/ ПерАрт - Саша Асентиќ и Оливера Ковачевиќ Црњански, Србија
- презентација ПерАрт
- Зачувај го танцот, кампања, перформанс/Сабрина Железник и Климент Попоски, Македонија
- Свечен настан, Телемама/перформанс-концерт, Македонија
- Леви Гонзалез и Мариана Валенсија, презентација/ Movement Research САД/ Critical correspondence/во рамки на проектот Critical practice_Made in Yu проект
- Искра Шукарова, кореограф/професор на ФМУ-насока за современ танц/презентација/во рамки на проектот Critical practice_Made in Yu проект
- Проекција на филм: City lights by Charlie Chaplin, музика за филм на Дарко Јорданов/Диџеј сет, Македонија
- Рајска градина, танцова претстава/Мала КLINE, Словенија
- Критичко Време, дискусии/ организирани во рамките на Critical practice_Made in Yu проект

Програмата на Платформ(а) Октомври ја вклучува програмата Критичка Пракса (Critical practice_Made in Yu project)

Програмата е развиена во рамки на европскиот проект Life Long Burning /www.lifelongburning.eu/ поддржан од Програмата Култура на ЕУ. Програмскиот циклус 2016 е реализиран во соработка и со поддршка на Allianz Cultural Foundation

ПРОГРАМА ПЛАТФОРМА ДЕКЕМВРИ 2016

од 15 до 22 во Кино Култура, Гем Клуб

- LOSS-LAYERS / A.lter S.essio

Концепт, слики, дизајн на звук, програмирање: Fabrice Planquette

Кореографија, изведба: Yum Keiko Takayama

Продукција: Panem Et Circenses 2009, De Facto

Гостувањето на A.lter S.essio со LOSS-LAYERS се реализира во рамки на програмата за уметничка размена на Програмата за децентрализираната соработка помеѓу регионот Нормандија (Франција) и Република Македонија.

- SHOW ME HOW

Концепт, реализација и изведба: Iva Sveshtarova (Бугарија) and Rose Beermann (Германија)

Гостувањето на SHOW ME HOW се реализира со помош на поддршката од Гете Институтот - канцеларија за врски Скопје

- POP UP АКТО

- Архивирање на прекаријатните уметности

Работилница со Рок Вевар (Словенија) во организација на Факултет за работи што не се учат (ФРУ) како дел од проектот Култура за граѓански промени

- БИТКАТА НА НЕРЕТВА/Фрлачи на сенки, Хрватска-претстава

Автор на концептот и режисер: Борис Бакал

Драматургија на претставата: Ања Плетикоса

Сценографија и коавтор: Лео Вукелиќ

Изведувачи: Борис Бакал, Лео Вукелиќ

Продукција: Фрлачи на сенки, Загреб

- Како да се архивира културата за граѓански промени?

Регионална конференција во организација на Факултет за работи што не се учат (ФРУ) како дел од проектот Култура за граѓански промени.

ПЛАТФОРМ(а) ЗА СОВРЕМЕНИ ИЗВЕДУВАЧКИ УМЕТНОСТИ Програма ДЕКЕМВРИ се реализира во партнерство помеѓу Локомотива, како дел од програмата на Кино Култура и партнерите: Регионот Нормандија во рамки на програмата за Децентрализирана соработка помеѓу регионот Нормандија и Р. Македонија, ФРУ-Факултет за работи што не се учат како дел од проектите Култура за граѓански промени и ПОП АП АКТО и со Гете Институтот - Канцеларија за врски Скопје.

2.18 ЛОКОМОУШН – фестивал за современ танц и перформанс (2008-2016)

Фестивалот за современ танц и перформанс Локомоушн има за цел да ги презентира најновите остварувања во доменот на современите изведувачки уметности (современ танц, перформанс, театар) во Европа, регионот и Македонија, и да отвори дискурс за позицијата на оваа современа уметничка форма во Европа и кај нас.

Главната цел е преку прикажување на најнови авторски остварувања да се одбележат новите тенденции на европската, регионалната и македонската сцена и да се прикажат новите иновативни уметнички тенденции и истражувања кои преку овој фестивал ќе ја позиционираат Македонија, на светската карта на современите изведувачки или перформативни уметности како и да овозможиме следење на регионалната и интернационалната сцена.

Фестивалот настана во 2008 година како иницијатива на Локомотива, и во партнерство со шест организации од регионот основачи на Балканската танцова мрежа и проектот НОМАД танц академија.

Досега се реализирани осум фестивалски изданија во кои македонската публика имаше можност да проследи бројни имиња на реномирани автори и компании од Европа, регионот и Македонија, меѓу кои: Франческо Скавета (Норвешка/Италија), Изабел Шад и Бруно Пошерон (Грманија/Франција), Бара Коленц, Јуриј Коњар, Горан Бодановски, Снежана Премуж и Примож Бежјак (Словенија), Далија Ачин

(Србија), Искра Шукарова и Дејан Срхој (Македонија/Словенија), Александра Јанева Имфилд (Хрватска/Белгија), Швајцарската компанија Линга, Мод Лиардон (Швајцарија), Мартин Спамберг, Ингрид Когне, Џон Тајлендер, Ема Ким Хагдал, Маркус Доверуд (Шведска), Вили Прагер (Бугарија) и Соња Преград (Хрватска/Германија), Мартин Шик и Фуфа д'Имобилите (Швајцарија), For Wand of a Better ... # 7 (Франција), Судерман и Содерберг (Германија/Шведска), Милка Џорџевиќ, Урсула Игли, Емили Свиниј, Питер Скискиоли (САД), Мартин Ланц Ландазури (Мексико/САД), Коџи Сето (Јапонија), Адриана Ле Селва (Белгија), Ангела Кеџински (Германија), Драгана Заревска, Александар Георгиев, Кире Миладиноски, Викторија Илиоска, Климент Попоски, Ана Јосифовска, Кире Горески (Македонија), Сабрина Железник (Словенија/Македонија) и други.

Студентите од Номад танц академија: Елија Мрак Блумберг (САД), Кире Миладиноски, Кире Горески, Викторија Илиоска (Македонија), Жана Пенчева (Бугарија), Александар Георгиев (Македонија/Бугарија), Селин Ларер и Јана Јевтовиќ (Франција/Канада), Пјер Ив Дијакон (Швајцарија) и други.

Повеќе информации за фестивалот може да најдете на следниов линк:

http://old.lokomotiva.org.mk/materijali_2012/Html_2012/LokomotionFestival.htm

2.19 АПАП – Европски проект за унапредување на изведувачките уметности, програма ЛИБЕРО за поддршка на продукција на современи танцови дела (2014-2015)

Локомотива како партнер во ЛИБЕРО програмата за поддршка на продукција на современи танцови дела, во рамки на оваа соработка овозможи продукција на три перформанси од македонски кореографи преку организирање на резиденции за нивен развој во земјите партнери на проектот.

- Перформанс “Причини за болеста” во кореографија на Климент Попоски и Викторија Илиоска и во соработка со Тања Рибарска
Резиденции:

септември, 2014 година во Uferstudios Tanzfabrik студио во Берлин, Германија

март, 2015 година во Студентски центар Загреб, Хрватска

март/април 2015 година во Кортијк, Уметнички центар BUDA Kortrijk, Белгија

- Перформанс “Madness runs in the family” во кореографија на Александар Георгиев и Драгана Заревска

Резиденции:

февруари, 2015 година во Студентски центар Загреб, Хрватска

мај 2015 година во Кортијк, Уметнички центар BUDA Kortrijk, Белгија

- Перформанс “Техники на движење/манипулација?” во кореографија на Искра Шукарова и изведба на Викторија Илиоска и Елена Ристеска

Резиденција:

април, 2015 година во Uferstudios Tanzfabrik студио во Берлин, Германија

2.14 Степ Африка! (2013-2014)

Степ Африка е проект посветен на социјална инклузија, регионално поврзување, градење на толеранција, тимска работа, прифаќање и меѓусебно разбирање кај деца од различни националности и етнички групи. Проектот има за цел да ја поттикне креативноста и комуникациските вештини кај децата преку нивно учество во специфична едукативна програма за танц и движење. Проектот се реализира во две фази: 1/ трансфер на знаење и 2/ мултипликација на знаење или пренос на стекнатото знаење од првата фаза во пошироката заедница.

Локомотива го имплементира овој проект во 2013 и 2014 година. И двете години првата фаза се реализираше во Загреб, каде по 6 учесници од Македонија (две во улога на ментори, студентки на Музичка академија – Балетска педагогија, програма за современ танц и четири во улога на учесници) ја проследија работилницата. По завршувањето на првата фаза во 2013 година втората фаза беше организирана во Прилеп во соработка со Танц студио Зодијак, а во 2014 година беше организирана во МБУЦ “Илија Николовски-Луј” со учениците од програмата за современ танц.

Проектот е финансиски подржан од страна на Амбасадата на САД во Р. Македонија.

2.15 НОМАД Танц Академија/Jardin d'Europe (2008-2013)

www.nomaddanceacademy.org / <http://www.jardindeurope.eu>

НОМАД Танц Академија е долгорочна едукативна, истражувачка продукциска програма на партнери од Балканскиот регион, која има за цел да ги соедини сите потенцијали и ресурси во современиот танц на национално и регионално ниво со цел да придонесе во развојот и професионализацијата на современиот танц на Балканот.

Номад Танц Академија е мрежа, и програм кој е дел од поширокиот Европски проект наречен Jardin d'Europe www.jardindeurope.eu

Jardin d'Europe е посветен на формирање на одржлива Европска инфраструктура за професионалците, младите танчери, кореографи, танц администратори, танц критичари и истражувачи на културната политика во изведувачките уметности.

Негова главна цел е да поддржи нови идеи и проекти кои ќе бидат главната движечка сила во развојот на новиот танцов пазар низ цела Европа.

Jardin d'Europe е организиран во мрежа на танцови институции од Европа (ArtLink/RO, Bimeras Culture Foundation/TR, CCN Montpellier/FR, Cullberg Ballet/SE, danceWEB/AT, Lokomotiva/MK, Southbank Centre/UK, Station/YU, Ultima Vez/BE, Workshop Foundation/HU).

Главна цел на програмот/проектот: Да ги обезбеди потребните услови – професионализација, нови инструменти на културна политика, едукативен систем и поголема публика – за квалитативен развој на современиот танц во Европа и на Балканот.

Цели:

- 3 Да креира нов модел на соработка во танцовиот сектор во Балканскиот регион и Европа со цел да придонесе во професионализација на секторот на национално ниво;
- 4 Да ги подобри едукативните можности за младите танчери и кореографи;
- 5 Да ги подобри можностите за истражување за танчерите и кореографите со искуство;
- 6 Да ги подобри условите за продукција на нови дела;
- 7 Да го промовира современиот танц како социјално релевантна, инклузивна и интернационална уметничка форма.

Ефекти, директни 2008-2012:

50 едуцирани танчери за современ танц во регионот; **преку 30 учесници** во програмата од секоја земја се запознаени со различни практични и теоретски концепти на современиот танц; **преку 100 учесници** на јавните часови и предавања (од средните училишта, студенти на академии, теоретичари, новинари, продуценти, менаџери, социолози). **Преку повеќе од 30 учесници** на проектот ги развија своите знаења и вештини како менаџерски така и теоретски, како и истражувачки; балетски и театарски професори ќе добијат можност за професионална доедукација; ќе се подигне свеста кај општата јавност за современиот танц како современа уметност која е интернационално препознаена и поддржана.

Повеќе од **500 учесници на програмите за резиденции, копродукции, едукација итн.** (танчери, кореографи, танц администратори, танц критичари и истражувачи на културната политика во изведувачките уметности).

Ефекти, индиректни:

поттикнување на образование за современ танц во Македонија во рамки на факултетот на Музичка уметност;

- 8 студентите од Номад, да бидат студенти на факултет за современ танц во Македонија,
- 9 поттикнување на формулирање на културна политика во полето на современиот танц;
- 10 поттикнување на научно истражување и научната работа во доменот на современиот танц (танцов аспект, аспект на културна политика и менаџмент, и интердисциплинарноста и интеркултуралноста на современиот танц (од антрополошки, телесен, родов аспект итн.);

Капацитетите кои се градат во текот на овие 4 години ги гледаме како едни од главните добра за одржлив развој и долгорочно влијание на проектот. Новите капацитети (не само уметничките и/или менаџерските, туку и вештини за лобирање и поддршка) се инвестиција во нови обучени кадри во Македонија

2.16 Продукција на танцова претстава “Заедно против семејно насилство” во рамки на проектот Подобрување на институционалниот пристап кон семејното насилство (2011)

Локомотива беше поканета од страна на УНДП во рамки на проектот “Подобрување на институционалниот пристап кон семејното насилство” да продуцира танцова претстава на тема: семејно насилство и неговото влијание на најважното општествено јадро-семејството. Во овој контекст танцот како универзален јазик и медиум кој комуницира со поширока публика се користи за актуелизирање на една исклучително важна и општествено релевантна тема во земјата.

Концептот за претставата беше развиен од Локомотива а изведбата се реализираше со учество на 6 млади танцовачи (студенти по современ танц од катедрата за Балетска педагогија и танцовачи во националниот ансамбл на Македонската опера и балет).

Претстават се прикажа во општина Боговиње - ОУ “Абдул Фрашери” како дел од настанот со јавен карактер – Улогата на локалните институции во справувањето со семејното насилство “Кога се има волја постои и начин”. На настанот беа поканети и земаа учество претставници на локалната власт, надлежните министерство, центрите за социјална работа, судската власт, граѓанскиот сектор и меѓународната заедница. Проектот “Подобрување на институционалниот пристап кон семејното насилство” се спроведува од Министерството за труд и социјална политика, Програмата за развој на Обединетите нации и UN Women, а со финансиска поддршка на Кралство Холандија.

2.17 Развој на современиот танц преку различни проекти и активности (2003-2010)

Во 2003 година:

- Регионална работилница, соработка помеѓу Локомотива и албанската танцова театарска компанија од Тирана со швајцарската танцова и театарска компанија Carambole (Изработка на видео документарен филм (април 2003 година)
- Презентација на танчерите од Локомотива на танцовата платформа во Цетиње (јуни 2003)
- Учество на Balkan Dance Platform во Романија (септември 2003)
- Презентација на Британската компанија за современ танц CanDoCo. во Скопје, Универзална сала (октомври 2003)
- Организирање работилница со кореограф и танчер Алис Касталиеро во Скопје (октомври 2003)

Во 2004 година:

- Презентација на танц компанијата на Расел Малифант во Домот на културата во Штип и во Македонската опера и балет во Скопје
- Презентација на Томас Гуги и Дидиер Терон во Младинскиот културен центар во Скопје

Во 2005:

- Презентација на претставата "BIRD SONG" од Siobhan Davies танц компанијата од Велика Британија во Универзалната сала во Скопје
- Работилница и презентација на Алисон Грин во Скопје, кореограф, визуелен уметник и придружен професор по театар и танц на Универзитетот во Калифорнија, Сан Диего, САД
- Перформанс на современ танц на Локомотива ателје за танц во соработка со Балет Студио Зодиак од Прилеп, како дел од настанот посветен на спомените за жртвите од земјотресот во Скопје пред 42 години, во организација на Градскиот совет на Скопје

- Перформанс на современ танц на Локомотива ателје за танц, како дел од градската манифестација "Бела ноќ" во организација на Градскиот совет на Скопје
- Третото издание на Балканската танцова платформа 2005 (БДП 2005) во Скопје - премиерната биенале на Балканот посветена на презентирање на најдобрите тековни тенденции во современиот танц и кореографија во регионот <http://lokomotiva.org.mk/balkandance.html>
- Продукција на OUCH COUCH - современа танцова изведба на кореограф Искра Шукарова

Во 2006:

- Работилница на Чарлс Линехан во Белград. Во соработка со Британскиот совет - две македонски танчери од Локомотива ателјето за танц - Кире Миладиновски и Ана Јосифовска беа избрани на селекција за да присуствуваат на работилницата на Чарлс Линехан во Белград.
- PAGE OUT OF ORDER OVERLAND
- Меѓународна соработка и копродукција помеѓу Локомотива (Скопје, Македонија), Yoshiko Chuma и The School of Hard Knocks (USA), GON Productions (New York/ USA) и Beagle Inc (Japan).
- Активности:
  - 11 Yoshiko Chuma и School of the Hard Knocks и Локомотива имаа презентација на *Page out of order and discussion* во Центарот за балканска соработка ЛОЈА (27 јуни, Тетово);
  - 12 Филмска ноќ во Кафе Бар "Лудница" (4 јули, Скопје); прикажување на независни американски уметнички филмови;
  - 13 Презентација на јапонски филмови од Kyoko Hirano - Американско катче (6 јули, Скопје);
  - 14 Премиера на перформансот "Page out of order overland" во рамки на Скопје-летен фестивал 2006 (7 јули, Македонска опера и балет, мала сцена);
  - 15 Page out of order overland (11 јули, Дом на култура, град Куманово);
  - 16 Page out of order overland (15 јули, трем на црквата Света Софија, град Охрид);
- Вечер на современиот танц
EDGE OF EDEN - соло дело на Дејан Срхој и ФОРМУЛА дует на Дејан Срхој и Искра Шукарова. Работилница на Дејан Срхој Средба на регионални кореографи од мрежата Балканска експресна танц група (Македонска опера и балет)

Во 2007:

- СЛОБОДНА СЦЕНА: НОЌ НА СОВРЕМЕНИОТ ТАНЦ во Македонскиот народен театар
- Настап: In & Out од Ана Јосифовска, (Not) Close од Кире Миладиновски и Gravity Test од Ивана Коцевска
- Презентација на перформансот PAGE OUT OF ORDER OVERLAND во Танц-театарската работилница во Њујорк
- Презентација на перформансот This is MODERN (Лондон, Велика Британија) од NEW ARTS CLUB во Македонија Опера и балет – Скопје
- Презентација на перформансот OUCH COUCH во Даблин
- Презентација на македонските кореографи на 4-то издание на Балканската танцова платформа 2007 во Атина, Грција (Искра Шукарова и Дејан Срхој со "Formula", Ана Јосифовска со "In and Out" и Кире Миладиновски со "Not Close")

Во 2009:

- Презентација на словенечката танцова компанија EnKnapGroup во Скопје - Македонска опера и балет
- "GO OUT AND DANCE"! – NOMAD DANCE ACADEMY на 29 Април 2009 година [Светски ден на ден за танц]

Во 2010:

- Т.И.М.Е. [В.Р.Е.М.Е.]

Современ танц и музички настап презентирани во Музејот на град Скопје. Фело (виолончело + компјутер): Андреас Ото (Германија)

Изведувачи: Александар Георгиев, Викторија Илиоска, Александра Кочовска, Кире Миладиноски, Климент Поповски (Македонија)

- "GO OUT AND DANCE"! - Заеднички настан за прославата на АКАДЕМИЈА НА НОМАД ТАНЦ НА 29 АПРИЛ 2010 [Светски ден на денот]

Ноќ на кореографи / Драмски театар Скопје. Презентации: Искра Шукарова (МК) - ИТ [Премиера] и Урсула Егли (САД) - FIELDS OF IDA

2.18 Визуелни и медиумски уметности (2003-2010)

Во 2003/2004/2005:

- ДОМИНО Проект

Европски проект помеѓу 4 градови / организации: *Media 2 Medireanne* (Марсеј, Франција); Локомотива (Скопје, Македонија); Видео Центарот на Брисел (CVB), *The Facilitators Training Centre* (CFA) и *La Marche à Suivre* (Брисел, Белгија) и Центар за младинска креативност (Белград, Србија и Црна Гора). ДОМИНО имаше за цел да развие креативна комуникација помеѓу младите од различни социо-културни потекла и земји преку истражување на аудио-визуелните алатки како начини на комуникација. (2003/4)

Продукција и презентација - проекции на видео-филмот "The cosmopolitan Domino letter, from cliché to cliché..." (2005)

Поддршка на проектот за младинска програма на Европската унија, француското Министерство за млади, Генералниот совет на Рона и Европската културна фондација.

- Фестивалот на видео-танцот "Forward Motions" - организиран секој четврток во февруари во Британскиот совет во Македонија.

Во 2004:

- Презентација на документарни филмови "Гето 103" од Јане Алтипармаков и "0.18 hours pmg" од Филип Грчевски во Prohelvetia Gallery-Press to exit

- ARTS SPOTS

Се состојат од различни уметнички проекти со општа цел да развијат платформа за производство и презентација на уметнички дела надвор од воспоставените уметнички простори, на јавните простори, области, медиуми (Дишење од Гордана Даутовска Поповска, Незавршен проект на Наташа Димитриевска, "Како што ви се допаѓа" – проект-соработка помеѓу Балетот Нирнберг и Скопско лето)

- „Making of Balkan Wars”

Копродукција меѓу Македонија (Локомотива) и Грција (Personal Cinema and Prosenghisi)

Реализирана во форма на Игра (video game) и интерактивна уметничка изложба поставена во Музејот на град Скопје; Учество на изложбата на нови медиумски уметности на АРКО - Мадрид.

Продукција на документарен филм „Making of Balkan Wars” (2006)

Во 2005:

Презентација на селекција на македонски филмски и видео автори на Фестивалот на новиот филм и видео Алтернативен филм / видео во Белград во НУ Национална галерија - Мултимедијален центар Мала Станица

Во 2006:

- Локомотива во соработка со Мултимедијалниот центар - Мала станица во февруари 2006 година ги презентираше наградените филмови и видеа на фестивалот АЛТЕРНАТИВЕН ФИЛМ / ВИДЕО-2005, Белград и македонскиот избор на филмови и видеа презентирани во програмата на фестивалот "Мрежи"
- „ДОМА“ - документарен филм, ко-продукција на ЛОКОМОТИВА (Скопје, Македонија) и Македонско-хрватска асоцијација за промоција на културните вредности и односи "Спектрум" (Загреб, Хрватска) во режија на Ѓорче Ставревски. Европската културна фондација од Амстердам финансиски ја поддржа реализацијата на филмот.
- Презентација на видеото Теди во бело (1мин.) Од Наташа Димитриевска на ФЕМЛИНК (една жена Уметник / едно видео / една земја) THE VIDEO COLLAGE 2006: FRAGILITY

Во 2007:

- Презентација на светски видео колаж: ФЕМЛИНК (една жена уметник / едно видео / една земја) во НУ Национална галерија - Мултимедијален центар Мала Станица
- Прикажување на најзначајните достигнувања на фестивалот за нов филм и видео: Алтернативен филм и видео фестивал 2006, НУ Национална галерија - Мултимедијален центар Мала Станица
- Избор на македонски филм и видеа - презентирани на Балканскиот филмски фестивал Критерион, во Амстердам (селектори на филмот Виолета Качакова и Наташа Димитриевска)

Во 2008:

- Презентација на најдобрите достигнувања на Фестивалот на алтернативниот филм и видео 2007 во Културниот центар ТОЧКА, Скопје
- Документарниот филм „ДОМА“ беше награден со „Сребрена потковица“ НА АСТЕРФЕСТ - Меѓународниот филмски и видео фестивал на автори од Југоисточна Европа, организиран во Струмица
- Кинематографски експерименти од северозападниот дел на Пацификот
- Локомотива во соработка со „Северозападниот филмски форум“ од Сиетл претстави две програми на експериментални кратки филмови од северозападниот дел на Пацификот во САД и Канада. Презентацијата се одржа во Културниот центар ТОЧКА во Скопје
- Изборот на македонски филмови и видео во Локомотива беше презентирани во Сиетл / САД на „Северозападниот филмски форум“ во рамките на специјалната тридневна програма “A SLICE OF BLOOD AND HONEY” посветена на современите македонски филмови и видеа (селектори на филмот Виолета Качакова и Наташа Димитриевска)

Во 2010:

- „4 TUNED CITIES“ - Независен фестивал за филм и визуелна уметност
- Tuned Cities е културна манифестација посветена на млади, независни филмски автори и уметници од балканскиот регион и Западна Европа. Манифестацијата содржи 4 фестивали кои потоа ќе се одржат во 4 различни градови (Амстердам, Сараево, Приштина и Скопје) во период од два месеца со интервал од две недели во текот на 2010 година. Партнери во проектот: Локомотива - Скопје, Балкан Биро - Амстердам, Критерион - Сараево, Dit' e Nat - Приштина.

Фестивалот се состоеше од главна програма, заедничка за сите 4 града; и паралелна програма, специфична за градот во кој се одржува фестивалот.

Главната програма на фестивалот се состоеше од:

// Заедничка изложба на дела од млади современи визуелни уметници под наслов „Креативни градови, уметнички гратчиња и фантастични села. Оваа изложба обедини шестчлен меѓународен кураторски тим и презентација на 12 уметници во главната селекција и 8 дополнителни уметници, како дел од локалните избори

// Филмската програма се состоеше од филмови од млади директори од земјите-партнери и прекугранични соседи, поделени во 6 тематски програми на кратки филмови (фикција, документарен, анимиран, експериментален и музички спотови) и два играни филмови. Деветчлениот меѓународен кураторски тим, кој работеше на изборот на филмови, избра околу 36 филмови за да биде дел од финалната филмска програма.

// Паралелната програма на организирана на фестивалот во Скопје имаше информативен и едукативен карактер. Се состоеше од неколку презентации и отворена дискусија. *Бетани де Шума* од Холандија ја претстави својата работа како фотограф, уметник, аниматор и филмски режисер. *Александра Секулиќ* од Србија го претстави проектот „Видеографија на регионот“. Во исто време, некои од гостите (партнери) ја презентираа моменталната состојба на функционирање на независните културни сцени во сите 4 градови, што продолжи како отворена дискусија.

фестивалот во Скопје се одржа во декември 2015 година на повеќе локации: Мултимедијален центар Мала станица, Факултет за драмски уметности, Независен културен центар ЦК, кафе Бар Дамар и ноќен клуб Сектор 909.

Детали за програмата на следниот линк:

http://old.lokomotiva.org.mk/Materijal_2010/PDF_2010/KATALOG4Tuned_web.pdf

Во 2011/2012:

- Соработка со Фестивалот Dièse – Dijon, Франција на седмото и осмото издание на фестивалот На фестивалот Dièse#6, Локомотива презентираше 4 Tuned Cities како пример за успешна соработка помеѓу 4 независни културни организации. Посебна изложба од филмската програма 4 Tuned Cities беше прикажана како дел од програмата на фестивалот. Локомотива исто така ја покани и младата аудио-визуелна колекција Дисфилармонија, која на фестивалот ја имаше својата жива аудио-визуелна изведба.
- На фестивалот Dièse # 7 Локомотива го презентираше македонскиот филм OMNIBUS SKOPJE REMIXED како дел од Кабаре Видео-програмата на фестивалот. Филмот е изработен од "Ново македонско видео" и е составен од 9 приказни, сместени во Скопје, во режија на 10 истакнати македонски режисери. Како дел од заедничката програма македонскиот бенд Kanton6 свиреше концерт на концерт на фестивалот.
- Соработка со Eldorado Cinéma - Асоцијација les Amis de l'Eldo во рамките на следното издание на Меѓународниот фестивал на кратки филмови - Fenêtres Sur Courts Како дел од фестивалот, специјален програмски дел беше посветен на скрининг на неодамнешното производство на кратки македонски филмови (селектор на филмови - Виолета Качакова)

3 КИНО КУЛТУРА – проектен простор за современи изведувачки уметности и современа култура

Кино Култура е проект, иницијатива на Театар на Навигатор Цветко и Локомотива- Центар за нови иницијативи во уметноста и културата, поддржан од општина Центар како партнер на проектот. Примарна цел на Кино Култура е да обезбеди простор за развој на современите изведувачки уметности и современата култура, во соработка со други партнери и организации од сцената. Идејата е Кино Култура да стане место за професионалната и пошироката заедница, простор во кој ќе може да ко-управуваме и ко-создаваме.

Иницијално Кино Култура разви четири програмски насоки, кои ќе ги развива заедно со задницата преку отворен пристап и стимулирање на само-организација. Почетните програмските насоки се: *Театар Навигатор*, *Локомотива*, *Слободна сцена* и *Заедно*. Првите две програмски насоки се во линија на она што организациите и професионалците во нив веќе долго време го развиваат и работат. Програмата Слободна сцена се развива во соработка со претставници на независната културна сцена и поширокиот граѓански сектор, индивидуалци, и неформални групи. Додека Заедно, е посветена на развој на социо-културни активности за пошироката заедница, а опфаќа и програми за деца, возрасни итн. Програмските линии Театар Навигатор и Локомотива се развиени од програмски уредници, додека Слободна сцена и

Заедно се програмски линии отворени за предлози, не се регулирани од селекциски процес и не се дефинирани преку естетски критериуми ниту програмски или кураторски концепт.

Повеќе за програмата на Кино Култура на: <http://www.kinokultura.org.mk/>

4 Фестивал за развој на креативните индустрии „СКОПЈЕ КРЕАТИВА 2019 – ЗЕЛЕНО СКОПЈЕ“

Осмото издание на фестивалот за развој на креативните индустрии „Скопје Креатива 2019“ се реализира под мотото „Зелено Скопје“, кое симболички ја содржи идејата за еколошката свест како култура на живеење. Преку фестивалот и неговата програма имавме цел да го ангажираме креативниот потенцијал во насока на создавање подобра релација помеѓу човекот и животната средина.

Програмата на фестивалот се развиваше преку интердисциплинарен пристап каде што креативниот капитал и знаење од уметничкиот и културен сектор се поврзаа со секторот на новите медиуми, ИТ-индустријата, графичкиот, моден и индустриски дизајн. Притоа програмата опфаќа образовен, продукциски и презентациски формат и содржини од широката сфера на креативните индустрии привлечни за граѓани од различна возраст и различни културни заедници.

Основниот програмски концепт на фестивалот се разви од уредничкиот тим на „Локомотива“, а одредени програмски линии се креираа во соработка со поканети уредници, професионалци од полето на дизајнот, архитектурата, музиката и филмот. Програмата за дизајн се состои од сегментите „Поддршка и промоција на прототип производи и услуги во сферата на креативните индустрии“, „Брендирање на зелено Скопје“ и „Бјутификација на градот“. Програмата за архитектурата е посветена на „Екологиите на градот“ и трансформација на јавниот простор. Музичката програма ги промовира концептите на рециклирање и „зелено“ преку издавање нова музика и настапи на квалитетни музички автори и диџеи со избор на современа музика и музика од нашето поблиско и подалечно минато. Филмската програма преку „Кино утро“ и „Кино под ѕвездите“ ќе ни прикаже интересен спој на документарни филмови, реклами и патописни репортажи од архивите на „Вардар филм“. Дополнително, „Скопје Креатива 2019“ ќе понуди креативни работилници за деца, театар, „Ремиксувај ја културната стварност“ или изложба на редизајни на постери за македонски филмови, корици на музички албуми и на книжевни дела, „Рedefинирај ја својата реалност“ или презентации на иновации каде што се спојуваат креативноста и технологијата, интернет-технологијата и активизмот, и „Еко сфера“ или поп-ап стор за дизајн, книги и музички изданија од домашни автори и издавачи. Програмата опфаќа соработка со професионалци од различни креативни сектори, вклучувајќи уметници и културни работници, здруженија на граѓани, локални и независни културни институции, формални и неформални групи на граѓани и иницијативи, факултети, професори, студенти, Фондот за поддршка на иновативност, претставници на бизнис-секторот и самостојни претприемачи.

Фестивалот се одржа од 31 Март до 2 јуни 2019 на повеќе локации- Кино Култура, Младински Културен Центар, Државен студентски центар „Скопје“ и на повеќе јавни површини.

Повеќе за програмата на фестивалот можете да најдете на следниот линк- [ПРОГРАМА НА СКОПЈЕ КРЕАТИВА](#)

5 ИЗДАВАШТВО

- Локомотива, Скопје, 2010, публикација: „Децентрализација на културата во Република Македонија и Франција - регион Долна Нормандија“, транскрипт на конференција одржана во Скопје на 15 септември 2009 г. во Националната галерија, Мултимедијален центар Мала Станица http://lokomotiva.org.mk/wp-content/uploads/2009/09/decentralised-cooperation_2009_web.pdf
- TkH (Walking Theory), 2010, Белград, публикација: „DANCE / THEORIES – Reloaded“, соработка помеѓу TkH, Белград и НОМАД Танц Академија <http://lokomotiva.org.mk/wp-content/uploads/2010/12/dance-theory-reloaded-tkh-18-web.pdf>
- Локомотива, Скопје, 2011, публикација: „Nomad Dance Academy Publication“ http://old.lokomotiva.org.mk/Materijali_2013/HTML_2013/Publication/Publication_PDF/nda%20publication%202007_2010_web.pdf

- Локомотива, Скопје, 2012, публикација: “The Present: Nomad Dance Academy Publication 2011/2012”

http://lokomotiva.org.mk/wp-content/uploads/2016/11/nda-2012_web.pdf

- Локомотива, Скопје, 2013, публикација: “Стратегија за културен развој на Пелагониски плански регион 2013 – 2016”

http://lokomotiva.org.mk/wp-content/uploads/2016/11/STRATEGIJA_MK_spreadFinal.pdf

- Локомотива, Скопје, 2016, публикација: “Музеј на женски приказни”

<http://lokomotiva.org.mk/wp-content/uploads/2017/05/THE-PUBLICATION.pdf>

- Локомотива, Скопје, 2018 – “Modelling Public Space(s) in Culture - Rethinking Institutional Practices in Culture and Historical (Dis)continuities”

<http://lokomotiva.org.mk/wp-content/uploads/2018/05/PUBLICATION2018Digital.pdf>

- Локомотива, Скопје, 2018 – “AN UNTIMELY BOOK Critical Practice (Made in Yugoslavia) 3”

<http://lokomotiva.org.mk/wp-content/uploads/2018/07/critical-practice-web.pdf>

- Локомотива, Скопје, 2018 – “Културни простори за активни граѓани – кратко четиво за неколку јавни простори во културата”

<http://lokomotiva.org.mk/wp-content/uploads/2019/01/CITANKA-WEB.pdf>

- Локомотива, Скопје, 2019 – “Cultural spaces for active citizens – a short read on a few public spaces in (North Macedonia)”

6 ДОБИЕНИ ПРИЗНАНИЈА

- *Награда доделена на Локомотива од страна на Швајцарската програма за култура во Западен Балкан за највисока посветеност во развојот и промоцијата на современиот танц на Балканот преку проектот НОМАД танц академија.*

Швајцарската програма за култура во Западен Балкан во 2013 г. ја затвора својата канцеларија, а со тоа и нејзиното делување како една од исклучително значајните програми за поддршка на културата и уметноста на Балканот. Овој чин таа го одбележа и со доделување награди на организации од областа на културата и уметноста од Балканот кои покажале одлични резултати и исклучителни практики во работата. Оваа награда е доделена на вкупно 4 организации од Балканот. Согласно одлуката донесена во ноември 2012 г. од страна на Регионалниот управен комитет на Швајцарската програма за култура, Локомотива е наградена за највисока посветеност во развојот и промоцијата на современиот танц на Балканот преку проектот НОМАД танц академија, имплементиран во периодот октомври 2007 – декември 2010, во партнерство со Станица (Белград), Танцеларија (Сараево) и останатите партнери на НОМАД танц академија.

- *Наградата во 2017 година “Гунтер Гејер” за општествена свест доделена од Македонија Осигурување ад Скопје – Виена Иншуренс Груп на Локомотива за проектот Кино Култура се искористи за подобрување на техничките капацитети на просторот преку набавка на, основно светло и тон.*

- *“Наградата за истражување во полето на културните политики и менаџментот во култура во 2019 година”, доделена на Биљана Тануровска Ќулавковски*

На 3 октомври 2019 година Дижон, Франција, ENCATS - водечката европска мрежа на универзитети за културни политики и менаџмент во култура, која делува меѓународно, ја прогласи д-р Биљана Тануровска Ќулавковски за победник во 2019 година на наградата за истражување во полето на културна политика и културен менаџмент за нејзината докторска теза „Теорија на институции и културни политики за современи изведувачки практики“ при Универзитетот за уметности во Белград, Факултет за драмски уметности во Србија.